

Xəbər
Moskvada azərbaycanlılar arasında atışma - "oğru dünyası" qarışdı
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 15 fevral 2018-ci il Cümə axşamı № 36 (6825) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

MSK İlham Əliyevin namizədliyini təsdiqlədi

Digər 4 iddiaçıya dair də qərar verildi; **Məzahir Pənahov**: "Hənsisa partiya, icra strukturunun nümayəndəsi, hər hansı vəzifəli şəxs Seçki Məcəlləsi və qanunvericiliyə zidd olan hallara yol verməməlidir"

yazısı səh.5-də

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi media kapitanları ilə açıq görüş keçirdi

yazısı səh.3-də

Vergi nazirinin hədəfləri - korrupsiyanı aradan qaldırmaq üçün nələr ediləcək...

yazısı səh.6-da

Qərbin Azərbaycandakı seçkilərə liberal münasibətinin səbəbi

yazısı səh.3-də

Seçkilər başlamamış müxalifət düşərgəsində qovğa başladı

yazısı səh.5-də

Putin üçün kritik günlər başladı - Qərb mətbuatı hücumda...

yazısı səh.9-da

"Sadələşdirilmiş vergi həddinin artırılması vergidən yayınmanın da qarşısını ala bilər" - ekspert

yazısı səh.10-da

"Ermənistana ultimatum verilməlidir" - ekspertdən çağırış

yazısı səh.11-də

Kiçik fermerlər torpaqdan niyə qazana bilmir...

yazısı səh.12-də

"Cümhuriyyət ili"ndə "İsmailiyyə" binası üzərindəki SSR - araşdırma

yazısı səh.13-də

Yaşayış binalarının altındakı səsli-küylü obyektlər - standart necə olmalıdır...

yazısı səh.15-də

Moskva iki paytaxtla bağlı götür-qoyda

PUTİNİN BAKI VƏ İRƏVAN GEDİŞİ - DİPLOMATİK "DÜYÜN" KƏSİLƏCƏK, YOXSA AÇILACAQ...

Azərbaycanın ardınca Ermənistandakı Rusiya səfiri də postundan gedir - maraqlı gözlənti; Kreml rəhbərinin yeni səfirlərlə bağlı təyinatı seçkidən sonraya təsadüf edə bilər, çünki...

musavat.com
Toğrul İsmayil

yazısı səh.8-də

Seçkidən sonra əksər icra başçıları vəzifədən çıxarıla bilər

Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri daha çox şikayət gələn rayonlarla bağlı maraqlı siyahı açıqladı

yazısı səh.6-da

Samir Əliyev:
"Dövlət dəstək verməsə, daha bir neçə bank bazarı tərk edəcək"
yazısı səh.3-də

Əflatun Amaşov:
"Seçki nə zaman olursa-olsun, İlham Əliyevin qalib gəlməsi problem olmayacaq"-
yazısı səh.7-də

Əli Həsənov
"Azərbaycan yalnız Milan məhkəməsinin qərarı ilə kifayətlənmək niyyətində deyil"
yazısı səh.12-də

Elmar Məmmədov

Azərbaycanla Şengen zonası arasında vizasız rejim tətbiq oluna bilər

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov bildirib ki, Azərbaycanla Şengen zonası arasında vizasız rejimin tətbiqinə dair imkanlar var.

O, bunu «RIA Novosti»yə müsahibəsində rəsmi Azərbaycanın Şengen zonası ilə vizasız rejimin mümkünlüyü ilə bağlı sualı cavablandırarkən deyib.

“Azərbaycanla Şengen zonası arasında vizasız rejim məsələsi Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında sadələşdirilmiş vizasız rejim və readmissiya haqqında saziş əsasında tənzimlənir. Biz hesab edirik ki, bu saziş çərçivəsində əldə edilmiş nəticələr vizasız rejimin libərəlləşdirilməsi məsələsində əməkdaşlıq üçün imkan açır”, - deyir E.Məmmədov vurğulayıb.

Növbədən kənar seçkidə xarici faktor amili varmı...

Elşən Mustafayev: “İndiki halda, sadəcə olaraq...” Azərbaycan hakimiyyətinin növbədən kənar prezident seçkisinə gətirməsinin xarici faktorlarla, xaricdən ola biləcək təhdidləri önəmləndirən səbəbi ilə olduğu iddiaları bir sıra yerli siyasi təhlilçilər tərəfindən irəli sürülürdü. Son günlər isə tanınmış rusiyalı analitiklər, məsələn, Oleg Kuznetsov, Sergey Markov da növbədən kənar seçkiyə gətirilməsini zəruri edən amillər sırasında xarici faktor amilinin də olduğunu istisna etmədiklərini bildiriblər.

Bəs oktyabra qədər hansı xarici təhdidlər ola bilərdi? Hansı maraqlı xarici güclər ölkəni qarışdırmağa cəhd edə bilərdilərmi? Belə bir planın olduğunu rəsmi Bakı məlumat olaraq əldə edə bilərdimi, yoxsa ehtimallara əsaslanılır?

Politoloq Elşən Mustafayev bildirdi ki, növbədən kənar prezident seçkisinin keçirilməsinin səbəblərini hakimiyyət təmsilçiləri izah ediblər. Şübhəsiz ki, mütləq olaraq bu addımı vacib edən ciddi səbəblər var. Əgər hakimiyyət təmsilçiləri xaricdən ola biləcək təhdidləri səbəb göstərsəydilər o zaman məsələyə indikindən fərqli baxış yaranardı: “Bu təhdidlərin nəyə hesablandığını müzakirəsini bir kənara qoysaq, nəticədən asılı olmayaraq ən azı seçkinin vaxtının dəyişdirilməsinin əsas səbəbi bilinirdi. Kimlərsə buna haqq qazandırardılar, kimlərsə yox, bu da bir ayrı məsələdir. Yoxsa indiki halda hərə bir fikir söyləyir. Hakimiyyət təmsilçiləri rəsmi açıqlamalarında xarici faktor amilinin olduğunu bəyan etsəydilər, hansı təhdidlərin ola biləcəyi haqda ətraflı təhlil etmək olardı. İndiki halda, sadəcə olaraq, mülahizələr yürütmək olar. Əgər həqiqətdən də xarici faktor, xarici güclərin oktyabra qədər hansısa planları olubsa istisna deyil ki, belə planların olduğu barədə hansısa dövlətin xüsusi xidmət orqanları kəşfiyyət məlumatları əsasında Bakıya informasiya ötürüblər. Bir daha vurğulayıram ki, bütün bunlar, sadəcə mülahizələrdir”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Məsvət”

“Fitch”: “Bu il Azərbaycanda dollar 1,73 manat olacaq”

“Fitch” beynəlxalq reyting agentliyi qrupuna daxil olan “BMI Research” araşdırma şirkəti Azərbaycanda növbəti iki il üçün manatın məzənnəsi ilə bağlı proqnozunu açıqlayıb.

“APA-Economics” xəbər verir ki, şirkətin Azərbaycanla bağlı hazırladığı “Ölkə üzrə risk” adlı proqnoz hesabatında qeyd olunub ki, 2018-ci ildə Azərbaycanda dolların manata qarşı məzənnəsinin 1,73 manat səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

Hesabatda həmçinin bildirilir ki, 2019-cu ildə dolların manata qarşı məzənnəsinin 1,71 manat səviyyəsində olacağı gözlənilir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

TürkPA və GUAM Azərbaycanda prezident seçkisini müşahidə edəcək

GUAM Azərbaycanda bu il aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkisinə müşahidə missiyası göndərəcək.

GUAM-dan APA-nın sorğusuna cavab bildirilib ki, təşkilat seçkilərdə iştirak etmək üçün Azərbaycan tərəfindən dəvət alıb.

Məlumatda bildirilir ki, GUAM müşahidə missiyası prezident seçkisinə monitorinq həyata keçirəcək.

Missiyaya kimin rəhbərlik edəcəyi və tərkibi hələlik müəyyənləşməyib.

Türkdilli Ölkələrin Parlament Assambleyasının (TürkPA) beynəlxalq müşahidəçilər missiyası da Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkisini müşahidə edəcək.

TürkPA-dan APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki,

təşkilat hər il seçkiləri müşahidə edir və bu il də müşahidə missiyası öz monitorinqini həyata keçirəcək.

Məlumatda deyilir ki, TürkPA bir qayda olaraq üzv olan hər

dörd dövlətin seçkilərində müşahidə missiyasını yerinə yetirir: “Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkisi ilə bağlı hazırlıq işləri aparılır. Dörd üzv ölkədən müşahidəçilər gələcək”.

Tofiq Yaqublu Məsvət başqanının müavini vəzifəsindən uzaqlaşdırıldı

“... Arif Hacı ilə danışırdıq”

Tofiq Yaqublu Məsvət Partiyası başqanının müavini vəzifəsindən azad edilib.

T. Yaqublu APA-ya açıqlamasında deyib ki, müavin vəzifəsindən azad edilsə də, partiyanın Məclis və Divan üzvü olaraq qalır: “Bunu Arif Hacı ilə danışırdıq və səbəblər izah olunub. Müavinlik vəzifədən kənarlaşdırılısam da, partiyada qalıram”, - deyir o vurğulayıb.

T. Yaqublu müavin vəzifəsindən kənarlaşdırılmasının Milli Şuranın üzvü olması ilə əlaqələndirilməsi faktını təsdiqləyib, lakin bu barədə açıqlama vermək istəmədiyini bildirib.

Türkiyə Münhen Təhlükəsizlik konfransında iştirak edəcək

Türkiyə Təhlükəsizlik üzrə 54-cü Münhen konfransında iştirak edəcək. Bu barədə Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyindən bildirilib.

Qeyd edək ki, 54-cü Münhen konfransı fevralın 16-18-də keçiriləcək. Türkiyəni konfransda xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu təmsil edəcək.

Türkiyə XİN-dən bildiriblər ki, Türkiyə konfransın işinə böyük diqqət ayırır, belə ki, forumun gündəliyinə terrorizmlə mübarizə ilə bağlı məsələ, Yaxın Şərq problemi, eləcə də Türkiyə-NATO münasibətləri daxildir. (virtualaz.org)

“Azərbaycanın proqnozlaşdırılan xam neft ehtiyatları 23 il ərzində kifayət edə bilər”

“Azərbaycanın proqnozlaşdırılan xam neft ehtiyatları 23 il ərzində kifayət edə bilər”. Məsvət.com-un əməkdaşının məlumatına görə, bu sözləri BMTİP-nin Baş Məsləhətçisi, eyni zamanda “MAPS” hesabatının müəllifi Ben Sley BMT-nin İnkişaf Proqramının təşkil etdiyi “İnteqrasiya, sürətləndirmə və siyasət dəstəyi” hesabatı üzrə məsləhətləşmə seminarında deyib. O qeyd edib ki, Azərbaycanın neft-qaz ehtiyatlarından qənaətlə istifadə etməsi önəmlidir.

“Azərbaycan zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına malik olsa da, bu tükənməz deyil. Ekoloji vəziyyəti və ehtiyatları qorumaq üçün alternativ enerji mənbələrinə qoyulan investisiyalar artırılmalıdır. Əgər bu sahəyə investisiyalar qoyulsa və istifadə genişlənsə, Azərbaycan qaz ixracından gəlirləri də artırır bilər. Proqnozlaşdırılan qaz ehtiyatlarına əsasən apardığımız hesabatlara görə, Azərbaycan qaz ixracından orta hesabla 44 milyard ABŞ dolları gəlir əldə edəcək. Əgər yaşıl layihə dediyimiz alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə genişləndirilsə, ixraca yönələn təbii qazın həcmi də artacaq və 2078-ci ilə qədər bu tipli ixracdan ölkəmiz 99 milyard dollar gəlir əldə edəcək”.

□ **Xalidə GƏRAY**
Musavat.com

Xarici dövlət borcumuzun miqdarı açıqlandı

01 yanvar 2018-ci il tarixinə Azərbaycanın xarici dövlət borcu 9,398.3 milyon dollar (15,978.1 milyon manat) olub. Maliyyə Nazirliyindən «Trend»ə verilən məlumata görə, xarici dövlət borcunun Ümumi Daxili Məhsulə (ÜDM) olan nisbəti 22.8 faiz (2017-ci il üçün hesablanmış 70,135.1 milyon manat ÜDM-ə nisbətə) təşkil edib.

Borca hökumətin birbaşa öhdəlikləri və dövlət zəmanəti ilə cəlb edilmiş kreditlər üzrə şərti öhdəliklər daxil edilib.

Xarici dövlət borcu beynəlxalq maliyyə institutlarından infrastruktur layihələri və maliyyələşmə proqramları üçün cəlb edilmiş kreditlərdən, həmçinin beynəlxalq maliyyə bazarlarında yerləşdirilmiş qiymətli kağızlardan ibarətdir.

Süleyman İsmayılov

PA sahibkarların Vergilər Nazirliyi ilə bağlı əsas şikayətlərini açıqladı

Ötən il hüquqi şəxslərdən və sahibkarlardan daxil olan 278 şikayətdə vergi, hüquq-mühafizə, şəhər və rayon icra hakimiyyəti orqanlarının, ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin sahibkarların işinə maneələr yaratmasından narazılıq bildirilib və kömək istənilib.

“APA-Economics” xəbər verir ki, bu barədə Prezident Administrasiyasının sənədlərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin müdiri Süleyman İsmayılov məlumat verib.

Onun sözlərinə görə, sahibkarlar bəzi hallarda vergi orqanlarının onlara əsassız olaraq külli miqdarda borc yazmasından, buna görə fəaliyyətlərini dayandıрмаğa məcbur olduqlarından, Vergilər Nazirliyinin Bakı Şəhəri Lokal Gəlirlər Departamenti tərəfindən bank hesablarının bloklaşdırılmasından, qanunsuz sərəncamların tətbiq edilməsindən və digər məsələlərdən narazılıqlarını bildirib.

“Yanar Dağ QSC, “Telko Qafqaz”, “Metals LTD”, “N-Link INTELLIGENT SOLUTIONS”, “Qlobal Finans”, “Qartal-A”, “İnter Qarden”, “Relax” MMC-lərin, “İnkomservis” firmasının rəhbərləri və başqaları məhz Vergilər Nazirliyinin onların fəaliyyətinə mane olduğunu yazıb, bir çox kiçik sahibkarlar, həmçinin bəzi vətəndaşlar nazirliyin Gəncə, Lənkəran, Sumqayıt, Şirvan, Yevlax, Göyçay idarə və departamentləri işçilərinin onlara qarşı əsassız təzyiqlərindən şikayətləniblər”, - deyir S.İsmayılov vurğulayıb.

Azəriqaz “Azərişiq” ASC-ni məhkəməyə verib

SOCAR-ın “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi “Azərişiq” ASC-ni məhkəməyə verib.

“APA-Economics”in məlumatına görə, “Azəriqaz” istifadə olunmuş təbii qazın dəyərinin qurum tərəfindən ödənilməsi iddiası ilə 1 sayılı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinə müraciət edib.

İddia üzrə növbəti məhkəmə prosesi Aida Hüseynin sədrliyi ilə bu il fevralın 15-də keçiriləcək.

"Azərbaycan yalnız Milan məhkəməsinin qərarı ilə kifayətlənmək niyyətində deyil" - Əli Həsənov

"Dövlətimizə qarşı qarayaxma kampaniyasının təşkilatçıları və icraçıları ilə bağlı hüquqi prosedurlara başlayacağıq"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov Azərbaycanla korrupsiya əlaqələrində ittiham olunan AŞ PA-da Avropa Xalq Partiyası deputatları qrupunun sədri olmuş Luka Volonte barədə İtaliyanın Milan məhkəməsinin bəraət qərarını şərh edib.

Əli Həsənov APA-ya bildirib ki, Milan məhkəməsinin 2018-ci il 13 fevral tarixli qərarı ötən ilin ortalarında məlum anti-Azərbaycan mərkəzlərin və şəbəkələrin sifarişi ilə Mütəşəkkil Cinyətkarlıq və Korrupsiyaya Qarşı Jurnalistika Layihəsi (OCCRP) adlı qeyri-şəffaf və belli məqsədlər üçün yaradılmış qurum vasitəsilə yayılmış məlumatların əsassız, qərəzli olduğunu və Azərbaycanın sağlam beynəlxalq imicini ləkələmək məqsədi güddüyünü təsdiqləyib.

"Qeyd edirəm ki, anti-Azərbaycan mərkəzlər və şəbəkələr bu kimi çoxsaylı feyk-məlumatlarla həm Azərbaycan dövlətini, həm də ölkəmizə dost münasibəti bəsləyən,

onunla bağlı pozitiv fikirlər bildiren tanınmış şəxsləri - ictimai-siyasi xadimləri, ekspertləri, jurnalistləri və s. hədəfə götürmək və qınaq obyektinə çevirmək istəyirdilər. Təsədüfi deyil ki, həmin vaxt OCCRP-nin "Azərbaycanın pulyuyan maşını" adlı qondarma materialı dünya mediasında sürətlə tirajlandı, məsələ ilə

ayrı-ayrı ölkələrin rəsmi instansiyaları maraqlandı və orada adları keçən şəxslər, o cümlədən də guya Azərbaycandan 2 milyon 640 min dollar almış AŞ PA-da Avropa Xalq Partiyası deputatları qrupunun sədri olmuş Luka Volonte barədə xüsusi araşdırma başlandı.

Xatırladım ki, həmin dövrdə də biz açıqlama yayaraq OCCRP-nin imzası ilə dövrü-

yəyə buraxılmış bu iddiaların qərəzli, əsassız, təxribat xarakteri daşdığı və Azərbaycana qarşı belli dairələr tərəfindən təşkil edilmiş çirkin qarayaxma kampaniyasının tərkib hissəsi olduğunu bildirmişdik. Göründüyü kimi, Milan məhkəməsinin obyektiv araşdırması da bunu bilavasitə təsdiqlədi".

Əli Həsənov deyib ki, Azərbaycan hakimiyyəti dövlətin və onun tərəfdarlarının imicini ləkələmək məqsədilə həyata keçirilən belə qarayaxma kampaniyasının təşkilatçıları və icraçıları haqqında kifayət qədər məlumatlıdır və yalnız Milan məhkəməsinin qərarı ilə kifayətlənmək niyyətində deyil: "Biz bu çirkin əməldə əli olanlarla bağlı müvafiq qaydada hüquqi prosedurlara başlamaq niyyətindəyik. Məsələ ilə bağlı artıq Azərbaycanın aidiyyəti dövlət orqanlarına tapşırıqlar verilib. Hesab edirik ki, demokratiya və söz azadlığı pərdəsi altında gizlənərək beynəlxalq miqyasda ayrı-ayrı dövlətlərə, qurumlara, şəxslərə qarşı kampaniya təşkil edənlər bunun məsuliyyətini də dərk etməli və cavabdehlik daşımalıdır".

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi media kapitanları ilə açıq görüş keçirdi

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı Müdafiə Nazirliyi və Mətbuat Şurasının birgə tədbiri keçirib. Musavat.com-a verilən məlumata görə, müdafiə nazirinin müavini general Kərim Vəliyev, idarə rəisi general Rəşad Əliyev, MN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Vəqif Dərgahlının iştirakı ilə keçirilən tədbirdə Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvləri və 50-yə yaxın media təmsilçisi iştirak edib. Tədbirdə Müdafiə Nazirliyinin rəhbərləri, idarə rəisləri də iştirak edib.

Verilən xəbərə görə, media kapitanları ilə hərbi zabitlər arasında maraqlı müzakirələr, polemikalar gedib. Tərəflər hərbi mövzuların işıqlandırılmasına dair fikir mübadiləsi aparıblar. Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi KİV rəhbərlərinin bütün sual və iradlarını cavablandırıb.

Eyni zamanda AXC-nin 100 illiyi ilə bağlı yazı müsabiqəsinin keçirilməsi də razılaşdırılıb.

Musavat.com

Qərbin Azərbaycandakı seçkilərə liberal münasibətinin səbəbi

Həsərət Rüstəmov: "Növbədənənar seçki olduğu üçün hər hansı bir tədbir planlaşdırıb həyata keçirmələri mümkün deyil"
Mübariz Əhmədov: "Qərb regiondakı vəziyyəti bilir, ətrafımızda baş verənləri anlayır"

Azərbaycanda növbədənənar prezident seçkisinin keçirilməsinə iki aydan az müddət qalıb. Hər dəfə Azərbaycanda seçkilər, xüsusilə də prezident seçkisi ərəfəsində Qərb müxtəlif dairələri tərəfindən ölkə hakimiyyətinə təzyiqlər edilirdi. Qərb müxtəlif arqumentlər, bəhanələrlə iqtidarın üzərinə gəlirdi. Bu il isə seçkiyə az müddət qalmasına baxmayaraq, Qərbin hər hansı bir təzyiqli, gizli oyunlardan istifadə etməsi müşahidə olunmur. Artıq ölkə iqtidarı siyasi məhbus, insan haqları və demokratiya məsələlərində də əvvəlki illərdə olduğu kimi tənqid edilmir. Əksinə, son illərdə Azərbaycan hakimiyyəti Avropa və Qərbdəki bir çox dairələrlə əməkdaşlığı gücləndirib, radikal mövqeli qərbyönlü qurumlara, bəzi mətbuat orqanlarına əks-təzyiqlər edib, hətta onların bəzilərinin ölkədəki nümayəndəliyinin bağlanmasına nail olub.

Qərbin belli mövqedə dayanmasının səbəbləri ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan ADP sədrinin müavini Həsərət Rüstəmov bildirib ki, bu, seçkilərin

fors-major hal kimi keçirilməsi ilə əlaqəlidir: "Yəqin ki, siz seçki komissiyalarının təşkilatçıları ilə bağlı ATƏT-in və ya Avropa Şurasının toplantısını nəzərdə tutursu-

nuz. Bu seçki fors-major hal kimi keçirildiyi üçün Qərb dairələrinin planlaşdırıb, hər hansı bir tədbir keçirməsi mümkün deyil. Avropada hər hansı bir tədbir keçirmək üçün 2-3 ay öncədən plan qurulur, sonra onun maliyyə məsələsi həll olunur və həyata keçirilməsi üçün iştirakçıları tapılır. Bu baxımdan elə bilərəm ki, seçkinin müşahidəsinə də Avropa strukturları tərəfindən diqqət yetirilməyəcək. Başqa səbəblər də ola bilər ki, bunu da araşdırmaq lazımdır. Səbəblərdən biri də seçkidə müxalifətin zəif iştirakıdır. Əvvəlki illərdəki digər ağır şərtlərin də hamısının prosesə təsiri

var. Çox təəssüf ki, müxalifət eyni taktikani həyata keçirmir. Bəziləri seçkiyə getmir, bəziləri gədir. Ancaq bu faktor da Qərbin seçkiyə diqqət göstərməməsi üçün əsas səbəb deyil".

Politoloq Mübariz Əhmədov isə hesab edir ki, indiki vəziyyət əvvəlki illərdən fərqlidir: "Qərb regiondakı vəziyyəti bilir, ətrafımızda baş verənləri anlayır. Ona görə də Azərbaycanda növbədənənar prezident seçkilərini anlayışla qarşılayırlar. Hətta hesab edirəm ki, lazım gəlsə seçki prosesində Qərb Azərbaycana kömək edə bilər. Eləcə də uzun müd-

dədir ki, Qərb Azərbaycan müxalifəti ilə təmasda deyildi. ABŞ-ın Cənubi Qafqaz üzrə bir nömrəli rəsmisi Bricet Brink Azərbaycanda olarkən müxalifətin liderlərindən biri olan İsa Qəmbərle görüşdü. Onun aldığı təəssüratdan çox şey asılıdır. Görünür, Brink başa düşdü ki, müxalifəti dəstəkləməyə ehtiyac yoxdur. Bu addımı atmaqla vəziyyəti pisləşdirmək olar, nəinki yaxşılaşdırmaq. Təbii ki, Brink ölkəsinə qayıdıandan sonra dövlət rəhbərinə hesab hazırlayıb verəcək. Hesab edirəm ki, hesabatda müxalifətin vəziyyəti qeyd olunacaq. Müxalifət heç bir parametrinə görə Qərbin dəstəyinə hazır deyil. Heç yeri gəlsə bu dəstəyə layiq deyillər. Çünki Qərb zəifləmiş Azərbaycan müxalifətindən imtina etdi. Yəni Qərb Azərbaycan müxalifətini zəiflətmədi. Sadəcə olaraq, müxalifət birləşə bilmədi, xalq tərəfindən dəstək qazanmadı. Artıq belə müxalifəti ABŞ-ın, Qərbin dəstəkləməsi sanki Azərbaycanın siyasi hakimiyyətinə bir acıq vermək anlamına gəlirdi. Onların isə belə bir niyyəti yoxdur. Qarşıdakı seçkidə Qərbi Azərbaycana dəstək verən, təhlükəsizliyimizə dəstək məsələsində maraqlı tərəf kimi görürəm".

Politoloq hesab edir ki, müxalifət partiyalarından bəzilərinin ard-arda seçkini boykot edən qərar vermələri düzgün addım deyil:

"Bu, zərər qədər doğru yanaşma deyil. Dünyəvi müxalifət hətta ən kiçik seçki prosesindən istifadə edib, özünü təqdim etməlidir. Ölkədə gedən proseslərə öz istədiyi istiqamətdə dönüş yaratmağa cəhd etməlidir. Bu, müxalifətin təyinatıdır. Əgər müxalifət bundan imtina edib, boykot taktikasını seçirsə, demək, bunlar ya müxalifət deyillər, ya da ümumiyyətlə, demokratik düşüncəyə aid edilməzlər. Bütün dünyada görünüb ki, aparıcı müxalifət təşkilatları çox kiçik rəqəmlərlə işləyirlər. Məsələn, xaricdə iqtisadi parametrlərinə görə bir müxalifət partiyası seçkidə iştirak edən zaman hakim partiya ilə müqayisədə çox kiçik faiz göstəricisi ilə vədlər verir ki, məsələn, vergi azalacaq. Bizimkilər isə danışıqda böyük rəqəmlərdən istifadə edirlər. O cümlədən Qərbdəki müxalifətin də davranışı başqadır. Məsələn, Almaniyanın partiyaları hətta ayrıca torpaqların tərkibində keçirilən yerli özünüidarəetmə seçkilərində iştirak edirlər. Partiyaların isə bütün mərkəzi qərarları o istiqamətdə səfərbər olunur. Onlar demirlər ki, biz yalnız Almaniyaya miqrasiyada seçkilərdə iştirak etməliyik. Kiçik seçkilərə qatılmasalar o müxalifət partiyalarının üzərinə kölgə gəlir. Bizdə isə çox təəssüf ki, boykot qərarı müxalifətin əzəli, əbədi xəstəliyidir. Bu gün də ondan uzaqlaşma bilmədilər".

Əli RƏİS
"Yeni Müsavat"

Bakıdakı təhsil kompleksində məlum video yayıldıqdan sonra adı gündəmə gələnlərdən biri də sabiq müdafiə naziri Dadaş Rzayev oldu. Yayılmış videonun baş qəhrəmanının sabiq nazirin nəvəsi olması haqda iddialar az sonra təkzib olundu.

Dadaş Rzayev müstəqil Azərbaycanın sayca 6-cı müdafiə naziri olub. Azərbaycan müstəqillik dönmündə Müdafiə Nazirliyini yaradanda hələ keçmiş SSRİ-dən ayrılmamışdı. SSRİ-nin tərkibində olan və müstəqilliyini elan etməmiş Azərbaycan SSR Ali Sovetinin qərarı ilə 1991-ci il sentyabrın 5-də Müdafiə Nazirliyi yaradılıb. Azərbaycanın ilk müdafiə naziri postuna o zaman sovet ordusunda tanınmış hərbiçisi, general-leytenant Valeh Bərsədli təyin olunub.

Həmin il oktyabrın 9-da Ali Sovet Silahlı Qüvvələrinin yaradılması barədə qərar qəbul edib və o zaman keçmiş sovet ordusunun Şıx qəsəbəsindəki 18110 sayılı hərbi hissəsinin bazasında Silahlı Qüvvələrin ilk motoatıcı briqadası formalaşdırılıb. Yeni yaranmış Müdafiə Nazirliyinin cəmi 1 minik avtomobili, hər zabitin isə cəmi 1 tabel tapançası olmaqla cəmi 4 silahı olub. Ümumilikdə isə müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycanın müdafiə naziri postuna 11 dəfə təyinat olub.

1991-ci ilin sentyabr-dekabr aylarında müdafiə naziri postunda, qeyd etdiyimiz kimi, general-leytenant Valeh Bərsədli çalışıb. O, 1999-cu ilin 15 mayında vəfat edib. Məzarı Fəxri Xiyabanda yerləşir.

1991-ci ilin dekabrından 1992-ci ilin yanvarınadək general-mayor Tacəddin Mehdiyev müstəqil Azərbaycanın 2-ci müdafiə naziri olub. Hələ nazir postunda olarkən Tacəddin Mehdiyev özü şəxsən 1992-ci il 25 yanvar tarixində Daşaltı kəndini erməni işğalından azad etmək üçün

Azərbaycanın müdafiə nazirləri kimlər olub?

11 müdafiə nazirindən ölkədən qaçaq düşən də, məhbəsdə öldürülən də var...

baş tutmuş əməliyyata rəhbərlik edib. Taktiki səhvlər, qruplar arasında rabitə əlaqəsinin olmaması nəticəsində kəndə daxil olmuş bir neçə tağım xeyli itki verib. Rəsmi məlumatlara görə, Daşaltı əməliyyatında Azərbaycan ordusu 90 nəfərdən artıq itki verib, onların böyük əksəriyyəti hələ də itkin düşmüş sayılır.

Tacəddin Mehdiyevi bu postda Şahin Musayev əvəzləyib. Polkovnik Şahin Musayev 1992-ci ilin yanvar-fevral aylarında

Müdafiə Nazirliyinə rəhbərlik edib. Şahin Musayev 1992-ci ilin mayında Şuşanın işğalından sonra ölkədən qaçıb.

1992-ci ilin fevral-mart aylarında isə müdafiə naziri postunda polis polkovniki Tahir Əliyev əyləşib. 1992-ci ilin 24 fevralında müdafiə naziri, 21 gün sonra, yeni işlər naziri təyin olunub. İki aydan sonra 38 yaşlı general sərəncama göndərilib. Hazırda ehtiyatda olan generaldır.

1992-ci ilin mart ayından 1993-cü ilin fevral ayınadək müstəqil Azərbaycanın müdafiə naziri postunu mülki şəxs Rəhim Qaziyev tutub. Sonradan Rəhim Qaziyev də Şuşanın düşməne təhvil verilməsində ittiham olunaraq həbs edilib, ölüm hökmünə məhkum olunub. Sonradan azadlığa buraxılıb. Hazırda Azərbaycanda yaşayır.

1993-cü ilin yanvar-iyun aylarında general-mayor Dadaş Rzayev müdafiə naziri vəzifəsində çalışıb. Hazırda sağlıq durumunda problemlər var.

1993-cü ilin iyun-avqust aylarında polkovnik Səfər Əbiyev qısa müddətdə Müdafiə Nazirliyinə rəhbərlik edib. (17 iyun 1993 - avqust 1993). 1993-cü ilin avqust-sentyabr aylarında general-mayor Vahid Musayev növbəti müdafiə naziri olub. Vahid Musayev qiyama görə həbs edilib ömürlük həbsə məhkum olunaraq Qobustan həbsxanasına göndərilmişdi. 8 yanvar 1999-cu ildə Qobustan həbsxanasında təşkil olun-

muş qiyam zamanı qətlə yetirilib. 1993-cü ilin sentyabr ayında 1995-ci ilin fevralınadək isə Azərbaycanın müdafiə naziri vəzifəsində general-leytenant Məmmədrafı Məmmədov işləyib. (2 sentyabr 1993 - 6 fevral 1995). Sovet ordusu sıralarında Almaniya, Əfqanıstanda müxtəlif vəzifələrdə olub. Ermənistanla 12 may, 1994-cü il atəşkəs müqaviləsinin imzalanması da Məmmədrafı Məmmədovun müdafiə naziri olduğu dövrə təsadüf edir. Bışkek protokolunu imzalayanlardan biri də Məmmədrafı Məmmədov olub. Mühərribədən sonra o, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı himayəsi altında 3500 alman sülhməramlı qüvvələrini Qarabağa getirmək üçün təşəbbüs göstərmişdi. 1995-ci ilin 6 fevralında tutduğu vəzifədən azad edilib və yerinə Səfər Əbiyev təyin olunub. 76 yaşlı Məmmədrafı Məmmədovun əsasən Rusiyada yaşadığı haqda məlumatlar var.

1995-ci ilin 6 fevralından 23 oktyabr 2013-cü ilədək Səfər Əbiyev müdafiə naziri postunu tutub. Səfər Əbiyev 1950-ci ilin 27 yanvarında Bakı şəhərində anadan olub. 1971-ci ildə Bakı Ali Ümumqoşun Komandirlik Məktəbini, 1982-ci ildə Moskvada M.Frunze adına Hərbi Akademiyasını bitirmişdir. 1971-1992-ci illərdə SSRİ Silahlı Qüvvələrində tabor komandiri, alay qərargahının rəisi, alay komandiri, briqada komandiri və diviziya komandiri vəzifələrində işləmişdir. 1992-ci ilin fevralın 17-dən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində xidmət edib.

ABŞ-ın baş kəşfiyyatçısının "Qarabağda irimiqyaslı müharibə gözlənilir" xəbərdarlığı erməniləri təlaşlandırır

Düşmən narahatdır, işğalçı ölkə ABŞ-ın sanksiyalarına məruz qala bilər

Dağlıq Qarabağ ətrafında gərginlik 2018-ci ildə Azərbaycanla Ermənistan arasında irimiqyaslı hərbi münaqişəyə keçə bilər. Virtualaz.org xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Milli Kəşfiyyat Agentliyinin direktoru Daniel Koats tərəfindən dərc edilmiş "Təhdidlərin ümumdünya dəyərləndirilməsi" adlı ənənəvi illik məruzədə bildirilir.

Sənəddə 2018-ci il ərzində ABŞ üçün yarana biləcək milli təhlükəsizlik təhdidləri nəzərdən keçirilir. Məruzənin Qarabağa həsr edilmiş hissəsində göstərilir ki, tərəflərin "kompromislərə getmək arzusunun olmaması", kənardan təzyiqlər, Azərbaycanın həyata keçirdiyi stabil hərbi modernləşmə, Ermənistanın Rusiyadan yeni silahlar alması 2018-ci ildə irimiqyaslı hərbi əməliyyatlara gətirib çıxara bilər. Məruzəyə əsasən Kreml keçmiş sovet respublikalarının ərazisində öz təsir imkanlarını daha da genişləndirəcək. Bu məqsədlə "aqrəssiv və opportunist xarici siyasət" yürüdülecək...

ABŞ kəşfiyyatının bu xəbərdarlığı işğalçı Ermənistanda rezo-

nansa səbəb olub. Ara-sıra Azərbaycanı təhdid edən düşmən ölkənin təmsilçiləri dünyanın supergücünün kəşfiyyat orqanlarının Qarabağ xəbərdarlığını sıradan bir məsələ olmadığını anladığından bu mövzuda geniş müzakirələr açıqlar. Ermənistanda ayırıq başla düşünən şəxslər yaxşı anlayırlar ki, Rusiyanın ABŞ-ın sətərsansiyalarına məruz qaldığı bir dövrdə Ermənistan Azərbaycanla təkbaşına üz-üzə gələ bilməz...

Bu azmış kimi, işğalçı ölkədə sanksiyalarla bağlı gözləntilər riskinin olmasından danışırlar. "Ermənistan qarşı sanksiyalar riski mövcuddur". Axar.az xəbər verir ki, bunu "Aykakan Jamanak" qəzetinə açıq-

lamasında Ermənistan maliyyə naziri Vardan Aramyan söyləyib...

Okeanın o tayından işğalçı ölkə üçün daha bir ağır xəbər gəlib. Belə ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp 2019-cu ildə Ermənistan maliyyə yardımını azaltmağı təklif edib (axar.az). Bu barədə informasiya ABŞ-ın büdcə layihəsində yer alıb. Yeni layihədə xarici yardımların kəskin azaldılması öz əksini tapıb. Layihəyə əsasən, ABŞ Ermənistan 2019-cu ildə 3,24 milyon dollar yardım ayıracaq. Bu isə 2018-ci illə müqayisədə ayırlan vəsaitdən daha 600 min dollar azdır. ABŞ Ermənistan hərbi yardımını tam dayandıracaq. Belə ki, keçən il İrəvana 1

milyon dollar ayrılırsa da, bu il həmin məbləğ verilməyəcək.

ABŞ kəşfiyyatının müharibə xəbərdarlıqlarının fonunda Ermənistanın durumunu ağırlaşdıracaq bu kimi qərarlar, məntiqlə işğalçıları ciddi düşünməyə vadar etməlidir.

"ABŞ Milli kəşfiyyatı təmsilçisinin Azərbaycan və Ermənistan arasında gərginliyin yaranaçağı və Qarabağda müharibənin yenidən alovlanacağı barədə mülahizələri ehtimal xarakterli daşıyır və təbii ki proseslərin məhz bu istiqamətdə cərəyan edəcəyi anlamına gəlməməlidir".

Politoloq Elçin Mirzəbəyli bunu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi. Ekspert digər məsələyə də diqqət çəkdi: "Bununla yanaşı, kimsəyə sirt deyil ki, işğal faktı davam etdikcə müharibə ehtimalı hər zaman real olaraq qalır. Ermənistanın mövcud status-kvonu qoruyub saxlamağa çalışması, işğalçı ölkənin hərbi-siyasi müttəfiqi olan Rusiyanın destruktiv mövqeyi münaqişənin sülh yolu ilə tənzimlənməsinə ümidləri gündən-günə azaldır. Belə olduğu halda isə sübhəşki, müharibə amili gündəmə gəlir". E.Mirzəbəylinin qənaətinə görə, Azərbaycan işğal altında olan

ərazilərimizin azad olunması üçün bütün ehtimalları nəzərdən keçirir: "O cümlədən də müharibə ehtimalını. Düşünürəm ki, biz hadisələrin ən kəskin ssenari üzrə inkişafına hazırıq. O cümlədən də müharibəyə".

QAT sədri Akif Nağı isə bildirdi ki, müharibə xəbərdarlığı ciddi bir orqanın hesabatında əksini tapdığı üçün ciddiyyə alınmalıdır: "Yəqin siz də müşahidə etmişiniz, ötən ilin sonlarında Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bütün proqnozlar ona yönəlmişdi ki, heç bir ciddi dönüş yaranmayacaq. Amma indi daha çox bunun əksi iddia olunur. Bu xəbərdarlıq da o qəbildəndir". QAT sədri beynəlxalq şərtlərin Azərbaycanın tərəfində olduğunu deməklə yanaşı, Rusiyanın da məsələyə müdaxiləsinin azaldığını deyir: "Rusiyanın daha aqrəssiv mövqedən çıxışı edəcəyi ağılabatan deyil, aqrəssiv olmaq üçün ciddi iqtisadi güc olmalıdır. Bu mənada Rusiya iqtisadi cəhətdən çox zəifləyib. Amma Rusiyanın "başının özüne qanşacağına" ümid etmək olmaz. Rusiya bir şeyi anlamalıdır ki, "Ermənistan" deyilən meydança artıq ona lazım deyil. Rusiya Azərbaycanla yaxınlaşmalı, Azərbaycanın maraqlarını nəzərə almalı-

dır. Yuxarıda deyilən xəbərdarlıqdan Rusiya nəticə çıxarmalıdır. Azərbaycanın Qarabağda müharibəni başlamaq üçün gücü və haqqı, indilikdə siyasi iradənin də ortaya qoyulacağı hiss olunur. Rusiya siyasətində tendensiyaları müsbət tərəflərə dəyişməse müharibə qaçılmaz olacaq".

Qeyd edək ki, ABŞ Kəşfiyyatının xəbərdarlığı ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri, o cümlədən separatçı rejim təmsilçiləri ilə görüşdən sonraya təsadüf edir. Həmsədrlər İqor Popov (Rusiya Federasiyası), Ştefan Vuskonti (Fransa), Endryu Şofer (ABŞ) bu dəfə həmişəkəndən çox müddətdə bölgədə oldular. Dağlıq Qarabağın ətrafındakı rayonlarda da baş çəkdi. Onlar yekun bəyənətlərində təmas xəttində ölüm halları ilə nəticələnən insidentlərə bağlı dərin narahatlıq ifadə edərək, Cenevrə görüşündəki razılaşmaya uyğun olaraq, tərəfləri gərginliyin azaldılması istiqamətində əlavə addımlar atmağa və atəşkəs rejiminə riayət etməyə çağırırdılar. Ancaq görüşlər zamanı ATƏT müşahidəçilərinin sayının artırılması ilə bağlı Bakını razı sala bilmədikləri aydın oldu. Bakı haqlı olaraq birtərəfli qaydada güzəştə getməyəcəyini bəyan edərək, birtərəfli güzəştəndən imtina edir. Görünür, ABŞ kəşfiyyatının hesabatı həm də həmsədrlərin son müşahidələrinə əsaslanıb.

Amerikalı həmsədr bu dəfə digər həmkarlarından iki gün əvvəl Bakıya gəlmişdi. O, Bakıdakı ABŞ səfiri ilə birgə məcburi köçkünlərlə də görüşmüşdü...

□ E.PASASOY
□ "Yeni Müsavat"

Fevralın 14-də Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında Azərbaycan prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının prezidentliyə namizədi İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsinin təsdiq olunması müzakirəyə çıxarılıb. MSK mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, iclasda İlham Əliyevin prezidentliyə namizədliyinin irəli sürülməsi təsdiq edilib.

MSK-nın iclasında prezidentliyə namizədliyi özləri tərəfindən irəli sürülmüş Anar Umudovun, Tural Abbaslının, Zahid Orucun və namizədliyi Liberal Demokratik Partiya tərəfindən irəli sürülmüş Fuad Əliyevin də namizədliyi təsdiq edilib.

MSK sədri Məzahir Pənahov seçki qanunvericiliyinə zidd davranışlarla bağlı açıqlama verib. O deyib: "Hansısa partiya, icra strukturunun nümayəndəsi, hər hansı vəzifəli şəxs Seçki Məcəlləsi və qanunvericiliyə zidd olan hallara yol verməməlidir. MSK bu kimi hallara qarşı sərt tədbirlər görəcəkdir". (APA)

M. Pənahov onu da bildirib ki, MSK beynəlxalq qurumlarla qarşılıqlı əməkdaşlığa önəm verir, MSK-nın iclasları bu qurumların nümayəndələri üçün açıqdır: "Biz MSK-nın iclaslarında beynəlxalq qurumların nümayəndələrinə fikirlərini ifadə etməyə də şərait yarada bilərik".

QMI sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə isə bütün məscidlərdə bu həftənin cümə günü xütbələrdə seçkilərdə İlham Əliyevin namizədliyinə səs verilməsi üçün çağırış edilməsi ilə bağlı axund və imamlara göstəriş verib.

"Təbii ki, biz heç kəsi kiməsə səs verməyə məcbur edə bilmərik, bizim borcumuz xalqa həqiqəti çatdırmaqdır. Ona görə də axund və imamlardan bu cümə xütbələrdə bunu etmələrini istəyirəm. Onu da deyim ki, bunun yerinə yerləşməsinə tərəfimizdən nəzarət olacaq"-deyə, müzakirədə bildirilir.

Yeni AXCP-nin prezidentliyə namizədi Razi Nurullayev isə özünün facebook səhifəsində

də seçkini boykot edənlərə qarşı sərt yazı paylaşılıb. R.Nurullayev bildirib ki, seçkini boykot edənlərə aprelin 11-dən sonra salam verən olmayacaq: "Siz siyasi səhnədən silinməkdən qorxursunuz, bəli, qorxun, silinirsiniz. Unudulursunuz və unudulacaqsınız! Sudan çıxmış balıq kimi son nəfəsinizi verirsiniz."

Nə dəxli var ki, seçkini hansı səbəbdən udursanız? Seçki saxtalaşdırılıb deməklə də iş bitmir. Niyə o seçki saxtakarlığının qarşısını ala bilmədin? Deyirsiniz ki, Seçki Məcəlləsi normal deyil. O zaman, niyə onu dəyişdirməyə gücün çatmadı? Deyirsiniz ki, çünki xalq meydanlara çıxmır, dəstək vermir, bizi tək buraxır. Xalq, sənə dəstək vermir, o zaman çəkil get. Deyirsiniz ki, xalq qorxusundan vermir, onu dəstək verməyə qoymurlar, gözünü qorxudublar və digər bəyanatlar. Demək ki, xalqı da inandıra bilməmişiniz. Xalq sizin uğrunuzda risk etməyə getmir, inanmır ki, vacib məqamda siz onu meydana yalnız buraxmayacaqsınız.

Seçkini boykot edirsiniz. Guya sizin boykotunuz 11 aprel seçkisini pozacaq? Boykotun nəticəsi nə olacaq? 11 apreldə kim prezident seçilsə legitimlik qazanmayacaq?...

Sizin Azərbaycan cəmiyyətinə və xalqına ziyandan başqa xeyriniz yoxdur və heç zaman da olmayacaq. Siz mənə lazım deyilsiniz. Siz bu 10 milyonluq xalqın 0,0001 faizi varsınız, yoxsa yox. Mən xalqdan səs istəyirəm və o səsi alacağam".

R.Nurullayev sonra boykotçulara kitabən qeyd edib ki, Azərbaycanın siyasi səhnəsində

MSK İlham Əliyevin namizədliyini təsdiqlədi

Digər 4 iddiaçıya dair də qərar verildi; **Məzahir Pənahov:** "Hansısa partiya, icra strukturunun nümayəndəsi, hər hansı vəzifəli şəxs Seçki Məcəlləsi və qanunvericiliyə zidd olan hallara yol verməməlidir"

də yeni siyasi ulduzlar parlayır: "Mənim siyasi səhnədə parlamentdən həyəcan keçirirsiniz. 30 ildir seçkilərdə bir dəfə də olsun namizəd olmağı bacarmayanlar qoy rahat olsunlar. Yeni ulduzların parlıtı gözünüzü kor edəcək..."

Prezidentliyə iddiaçıların sırasına isə daha bir nəfər qoşulub. QAT sədri Akif Nağının namizədliyi təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülüb. Akif Nağı bildirib ki, torpaqlarımızın yalnız hərbi yolla azad ediləcəyi

fikri artıq geniş sosial sifarişə və tələbə çevrilib: "Mən seçkilərdə bu sosial tələbin və sifarişin təmsilçisi kimi çıxış etmək istəyir və bildirirəm ki, prezident seçilərsə, seçkilərdən sonrakı 1-2 ay ərzində, ordunun hazırlığı, cəmiyyətin əhval-ruhiyyəsinə ciddi baxış keçirdikdən, xarici müttəfiqlərimizi konkret müəyyənləşdirdikdən, digər hazırlıq işlərini həyata keçirdikdən sonra işğalçı Ermənistanla qarşı azadlıq müharibəsinə başlayacağam. Ermənistanın

Prezidentliyə iddiaçıdan boykotçulara: "Seçkidə sonra sizə salam verən olmayacaq"

arxasında kimlərin dayanacağına, onu müdafiə edəcəyinin bizim üçün heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu, ölüm-dirim müharibəsi olacaq, nəyin bahasına olursa-olsun qələbəni əldə edəcəyik. Ermənistanı da, onun arxasında dayananları da Azərbaycana qarşı törətdikləri işğala, təcavüzə, bütün cinayətlərə görə peşman edəcəyik. Bir məsələni də xüsusi olaraq vurğulamaq istəyirəm ki, bizim hədəfimiz prezident kürsüsü deyil, Qarabağda azadlıq müharibəsinə başlamaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etməkdir. Rəhbərlik etdiyim QAT siyasi qurum deyil, prezidentliyə namizəd irəli sürə bilməz. Ona görə də mən namizədliyimi fərdi qayda da irəli sürmək istəyirəm. Bununla yanaşı, QAT-ın ali orqanlarının razılığı olmadan mən bu təşəbbüsü edə bilmərəm. Ona görə də artıq təşkilatın İdarə Heyətində, Təşəbbüs qrupun-

da ilkin müzakirələr keçirilib. Son qərarı isə QAT Ali Məclisi verəcək. Bu məqsədlə fevralın 17-nə Ali Məclisin xüsusi iclasını çağırırsınız. Ali Məclisin mövqeyinə uyğun hərəkət edəcək, son qərarımı verəcəyəm".

AMİP Siyasi Şurası isə 11 aprel növbədənəkar prezident seçkisinə partiyanın iştirak məsələsini müzakirəyə çıxarıb və seçkidə iştirak məqsəduyğun saymayıb.

AMİP Siyasi Şurası hesab edib ki, ölkədə seçkilərə münasibətin müsbət istiqamətə dəyişməsi və demokratik mübarizə şəraitinin yaradılması Azərbaycanın beynəlxalq imicini daha da möhkəmləndirə bilər. AMİP bu məsələlərlə əlaqədar ölkədə fəaliyyət göstərən bütün siyasi təşkilatlarla müzakirələr aparmağa və əməkdaşlığa hazır olduğunu bəyan edib.

Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Seçkilər başlamamış qovğa başladı

Aprelin 11-nə təyin edilən növbədənəkar prezident seçkisi boykot edən, yaxud iştirakdan imtina qərarı verən siyasi qurumlar ətrafında gedən müzakirələr səngimək bilmir. Onların verdikləri qərarlarla bağlı irəli sürdükləri arqumentləri qəbul edənlər də, bunu sərt şəkildə qınamayanlar da var.

Boykot və ya iştirakdan imtina edənlərin əsas bəraət xarakterli arqumenti seçkinin qəfildən iki ay sonraya təyin edilməsi yönündədir. Həmin siyasi partiyalar seçkiyə hazırlıq imkanlarının olmadığını, qəfil yaxalandıqlarını bildirirlər. Çoxları da bildirir ki, əgər seçki oktyabrda olsaydı iştirak edərdilər. Bütün bunlar bir sıra suallar doğurur. Əsas sual isə doğrudan da seçki oktyabrda olardısı, seçkidə iştirak etməyənlər iştirakçı olardı mı yönündədir.

Prezidentliyə iddiasını sürən **AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslı** hesab edir ki, bu qərarı verənlər oktyabrda belə eyni qərarı verəcəkdilər: "Mən onu deyər bilərəm ki, biz AĞ Partiya olaraq prezident seçkisi oktyabr ayında da keçiriləydi, öz namizədinizlə iştirak edərdik. Yeni bu seçki bizim partiya üçün digər partiyalardan daha önəmli idi. Çünki bu bizim AĞ Partiya olaraq qatılacağımız ilk seçki olacaqdı. Biz də təbii ki,

Tural Abbaslı: "Prezident seçkisi vaxtında keçiriləydi, bugünkü boykotçuların tərkibində çox cüzi fərq olacaqdı"

öz növbəmizdə yaranmış təbliğat və təşviqat fərsətini qaçırmıq niyyətində deyildik. Digər partiya və onların oktyabrda olardısı alacaqları qərarlar barədə dəqiq nəse demək də doğru olmazdı. Ancaq bəzi ehtimallar etmək mümkündür. Düşünürəm ki, əgər seçki zamanında belə keçiriləydi, bu gün boykot edən, özlərini əsas qüvvə hesab edənlər yenə də boykot edərdilər. Və artıq bunun siqnallarını cəmiyyətə də ötürməyə başlamışdılar. Analizlərim göstərir ki, prezident seçkisi nəzərdə tutulan vaxtda belə ke-

Natiq Cəfərlı: "Biz yarandığımız gündən bu günə qədər seçki proseslərində iştirakın tərəfdarı olmuşuq"

çiriləydi, bugünkü boykotçuların tərkibində çox cüzi fərq olacaqdı".

Seçkidən imtina edən siyasi qurumlardan REAL hərəkatının icraçı katibi Natiq Cəfərlı bunları dedi: "Siyasi anlamda REAL-in atdığı addım boykot deyil. Biz ilkin bəyanatımızda səsləndirdik ki, REAL-in əsas namizədi İlqar Məmmədovdur, başqa namizədlə seçkiyə getmək fikrimiz yoxdur. İlqar bəy də həbsdədir. Bundan öncə namizəd olub və 43 minə yaxın imza toplamağımıza baxmayaraq, qeydiyyatdan alınmayıb. Bəyana-

Əli Orucov: "Seçkidə iştirak etməmək üçün bu cür bəhanələr gətirmək doğru deyil"

tımızda qeyd etdik ki, İlqar Məmmədovun iştirak etmədiyi seçkilərdə REAL hərəkatı iştirak etməyəcək. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin İlqar Məmmədovla bağlı iki qərarı var. Əgər o, azadlıqda olsaydı, iştirak etmək üçün hüquqları bərpa olsaydı, yəni Avropa Məhkəməsinin qərarına əsasən, məhkumluğu üzərindən götürüləydi, biz seçkilərdə iştirak edərdik. Biz yarandığımız gündən bu günə qədər seçki proseslərində iştirakın tərəfdarı olmuşuq. Çünki bu müəyyən fərsətlər pəncərəsi açıq, və-

təndaşlarla hər hansı bir formada ünsiyyət qurmaq üçün imkanlar bir qədər genişlənir. İndiki vəziyyətdə İlqarın seçkilərdə iştirakı mümkünsüz olduğundan REAL bu seçkilərdə iştirak etməyi mənasız saydı. İlqar azadlıqda olsaydı, seçkilər oktyabrda keçiriləydi, iştirak edərdik. Əgər bu gün də İlqarın imkanı olsaydı, biz yenə də iştirak edərdik. Hakimiyyətin əsas rəqiblərindən birinin, yeni İlqar Məmmədovun seçkidə iştirak edə bilməməsi REAL-ı belə bir addım atmağa məcbur etdi. Digər siyasi partiyaların hansı bəhanələr, yaxud arqumentlər gətirdiyini onların özlərindən dəqiqləşdirmək daha yaxşı olardı. Amma siyasətin yazılmamış qızıl qanunu var. Bir seçki bitən kimi, digər seçkilərə hazırlaşmaq lazımdır. Yeni 2013-cü ilin seçkiləri bitdikdən sonra artıq siyasi təşkilatlar bu ilin seçkilərinə hazırlaşmalı idilər. Ona görə zamanın dəyişməsi ilə hazırlıqsız yaxalanmanın söylənilməsi siyasi təşkilatların özlərinə belə heç də xoş olmayan təəssürat yaradır. Maliyyə resursları azdır, təbliğat kampaniyası zamanı olduqca məhduddur, bu kimi digər problemlər də az deyil. Belə arqumentləri anlamaq olar. Amma zamanla bağlı dediyim kimi, siyasi partiyaların əsas işi seçkilərə hər zaman hazır olmaqdır".

Seçkilərdə iştirakdan imtina edən AMİP-in katibi Əli Orucov deyirlərə bu cür münasibət

sərgilədi: "Boykot taktikası Azərbaycanda uğurlu deyil və bu təcrübə səmərə verməyib. Partiyaların vəzifələrindən biri də məhz seçkilərdə iştirak etməsidir. 11 aprelə təyin olunan prezident seçkilərində aparıcı müxalifət partiyalarının iştirakından imtinası təəssüf doğurur. Reallığı qiymətləndirərək həmin düşüncəyə belə qərar verməyə məcbur olub. AMİP-in Siyasi Şurası qeyri-bərabər rəqəbat mühiti, maliyyə resurslarının məhduddluğu əsas tutularaq prezident marafonuna qatılmağı məqsəduyğun saymadı. Lakin seçkilərin oktyabrda keçirilməsi qərarı bütün problemlərin həll ediləcəyini, yaxud da hazırlıq işlərini yekunlaşdıracaqlarını söyləyənlərə inanmaq istəməzdim. Partiyalar həmişə hər ana hazır olmalıdırlar. Xüsusən də seçkilər davamlı proses olduğundan fasilələrin olması gördüyümüz pat vəziyyəti yaradır. Mən düşünürəm ki, ölkədə altı ay sonra tam demokratik mühit yaradılacaq, siyasi fəallıq spontan verəcək. Seçkilərdə iştirak etməmək, üçün bu cür bəhanələr gətirmək əlbəttə, doğru yanaşma deyil. Azərbaycan müxalifəti bildirdi ki, 2018-ci il seçki illidir və beş il ərzində çox işlər görmək olardı və hazırlıqları tamamlamaq da mümkün idi. Təəssüflər olsun ki, bu illər havayı getdi və imkanlardan yararlanılmadı".

Cavanshir ABBASLI "Yeni Müsavat"

Vergilər naziri Mikayıl Cabbarovun yeni təyinatdan sonra etdiyi ilk geniş çıxış cəmiyyətdə ciddi rezonans doğurub. Onun vergi sistemində mövcud olan, illər boyu ictimaiyyəti, sahibkarları, mütəxəssisləri narahat edən problemləri açıq şəkildə sadalaması geniş müzakirələrə səbəb olub.

Xatırladaq ki, M.Cabbarov vergi orqanlarında korrupsiyalaşmanın olduğunu deyib. Bildirib ki, "vergi ödəyicilərini öz təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin hesablanması üçün gəlir və xərclər üzərində aparılması deyil, ən asan üsulla - döviyyənin hesablanması sövq edilməsi, bunun nəticəsində audit institutunun əhəmiyyətinin itirilməsi, plan-proqnozunu yerinə yetirilməsi naminə vergi ödəyicilərindən ödənilməli olan vergi məbləğindən artıq ödəmələrin tələb edilməsi, bu ödəmələrin həcmində ilbəil artması, neft və qeyri-neft sektorları üzərində vergi yükünün qeyri-mütənasib paylaşılması, özəl biznesə qarşı bugünkü tələblərə cavab verməyə qəbul edilmiş metodların tətbiqi, ədalətlik prinsiplərinin pozulması, vergi ödəyicilərini "özünüki" və "özgə" kateqoriyalarına bölünməsi kimi xoşagəlməz hallar" baş verib...

O, belə halların aradan qaldırılacağını vurğulayıb: "Vergi orqanlarında korrupsiyanın tam kökünün kəsilməsi üçün bütün resursları səfərbər edəcəyik. Öz sıralarımızın təmizlənməsinə artıq başlanılıb, bu proses davam edəcək, aşkar olunan bütün hallarla bağlı qəti tədbirlər görülməkdir, bu mənada heç kəsə güzəşt edilməyəcəkdir. Himayədarlıq faktları xüsusi nəzarətə götürülməkdir, buna hələ də yol verənlər bilməlidir ki, vergi ödəyicilərinin məsuliyyətə cəlb edilməsi müddətinin keçməsi vergi işçilərinin cinayət hərəkətlərinə şamil edilmir".

Nazir həmçinin bildirib ki, vergi orqanlarının fəaliyyətində mühüm bir istiqamət iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sektorlarında müşahidə olunan "kölgə iqtisadiyyatı"nın leqallaşmasıdır:

Vergi nazirinin hədəfləri - korrupsiyanı aradan qaldırmaq üçün nələr ediləcək...

"Həm qanunvericilikdə, həm də fəaliyyətlərdə elə qaydalar olmalıdır ki, heç kim üstünlük əldə edə bilməsin, inhisarlaşma getməsin" - ekspert

diyyatın ayrı-ayrı sektorlarında müşahidə olunan "kölgə iqtisadiyyatı"nın leqallaşmasıdır: "Bu, bütün dünyada müşahidə olunan problemdir və hər bir dövlət bununla bağlı müvafiq tədbirlər görməyə çalışır. Azərbaycanda xüsusilə qeyri-rəsmi məşğulluq, ikili mühasibatlığın aparılması kimi xarakterik pozuntular geniş yayılmışdır. Vergi orqanları qeyri-rəsmi məşğulluğun və qanunsuz sahibkarlığın qarşısını alması istiqamətində bu gün inzibati tədbirlərdən istifadə edir, lakin bu kifayət deyildir. Biznesin fəaliyyətinin, xüsusilə qeyri-rəsmi məşğulluğun, işçilərə verilən əmək haqqının tam leqallaşdırılması, gəlirlərin düzgün bəyan edilməsi, hesabatlılığın şəffaflaşdırılması istiqamətində büt

tün qanunvericilik və iqtisadi rəqəblər işə salınmalıdır".

M.Cabbarovun çıxışında vurğulanan problemləri, xüsusilə də vergi sistemində kök salmış korrupsiyanı, bütün ölkədə ciddi problemə çevrilən kölgə iqtisadiyyatını aradan qaldırmaq mümkündürmü? Yeni nazir bunun öhdəsindən gələ biləcəkmə?

Bu suallarla bağlı fikirlərini "Yeni Müsavat"la bölüşən iqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov bildirir ki, uzun illər boyu Vergilər Nazirliyi daxilində çoxsaylı kadr dəyişiklikləri həyata keçirilsə də, vergi orqanlarının fəaliyyətində ciddi keyfiyyət dəyişikliyini baş verməyib: "Xüsusilə də nazirlik tərəfindən dövlət büdcəsinə olan öhdəliklərin yerinə yetirilməsi sahəsində ciddi

keyfiyyət dəyişikliyi müşahidə olunmurdu. Bu da son nəticədə rəhbərliyin dəyişməsinə gətirib çıxartdı. Yeni nazirin çıxışında Vergilər Nazirliyinin bundan sonrakı fəaliyyəti ilə bağlı əsas prinsiplər açıqlandı, cəmiyyətdə müəyyən fikir formalaşdı".

Iqtisadçı deyir ki, nazirin qeyd etdiyi problemlər barədə uzun müddət müstəqil ekspertlər məsələ qaldırıblar: "İndi bu problemlərin birbaşa səhəyə nəzarət edən qurumun rəhbəri tərəfindən səsəndirilməsi mühüm hadisədir, yaxşı bir başlanğıcdır. Hesab edirəm ki, nazirin qeyd etdiyi problemlərin qısa müddətə aradan qaldırılması bir qədər çətin məsələdir. Bu işlər kompleks yanaşma və bütün əlaqədar qurumların birgə fəaliyyətini tələb edir.

Məsələn, vergi orqanlarındakı korrupsiya elementlərini götürərək. Bildiyiniz kimi, korrupsiya yalnız vergi orqanlarında deyil, bütün ölkə səviyyəsində diqqət mərkəzində olan məsələdir. Cənab prezidentin çıxışlarında da davamlı olaraq bu probleme toxunulur. Vergilər Nazirliyi iqtisadi idarəetmə orqanları arasında iqtisadiyyatın düzgün çalışması üçün birbaşa cavabdehlik daşıyan bir qurumdur. Bu qurumun fəaliyyəti, bir növ, iqtisadiyyatın inkişafı üçün barometr hesab olunur. Ona görə də bilavasitə həmin strukturda korrupsiya elementləri aradan qaldırılsa, bu, böyük bir hadisə, inqilab olar".

P.Heydərovun sözlərinə görə, vergi orqanlarında korrupsiyanın aradan qaldırılması üçün inzibati, təbliğat, kadr dəyişikliyi kimi üsullar yetərli deyil: "Bu işlərlə paralel, vergi siyasətinin təkmilləşdirilməsi işi də həyata keçirilməlidir. Yeni buna bilavasitə struktur daxilində tədbirlər həyata keçirməklə nail olmaq mümkün deyil. Lazımdır ki, vergi ödəyicilərinin özləri könüllü ödəyiciyə çevrilsinlər. Yeni qanunvericilik elə olmalıdır ki, ödəyici ondan yayınmaq üçün pul verməyə deyil, qanuni vergilərini ödəməyə həvəslənsin. Bunun üçün bütövlükdə vergi siyasətinə baxılmalıdır".

Müəssisəmizin fikrincə, sahibkarlıq subyektləri arasında ayrı-seçkiliyin aparılması ölkə

də mövcud olan inhisarçılıqdan qaynaqlanır: "Bu ayrı-seçkililiyi aradan qaldırmaq üçün mütləq ölkədə inhisarçılığın qarşısı alınmalıdır. İnhisarçı mövqeyə malik bir quruma vergi orqanları istəməsələr belə, fərq qoyulmaması mümkün deyil. Buna görə də həm qanunvericilikdə, həm də fəaliyyətlərdə elə qaydalar olmalıdır ki, heç kim üstünlük əldə edə bilməsin, inhisarlaşma getməsin. Baxın, neçə illərdir Azərbaycanda Rəqabət Məcəlsəsi qəbul oluna bilmir. Sağlam rəqabət mühiti inhisarlaşmaya qarşı ən yaxşı mübarizədir. Yalnız bu şəraitdə vergi ödəyiciləri arasında da fərq qoymamaq mümkün ola bilər".

Kölgə iqtisadiyyatının qarşısının alınması məsələsinə gəlincə, P.Heydərov deyir ki, bütün dünyada bu problemin kökündə sahibkarların vergi ödəməmək istəyindən doğan fəaliyyətləri dayanır: "Bu fəaliyyətlər dünyanın elə bir ölkəsi yoxdur ki, olmasın. Sadəcə, Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrdə bu amilin səviyyəsi inkişaf etmiş ölkələrə nisbətən xeyli yüksəkdir. Bizim kimi ölkələr diqqəti daha çox büdcə gəlirlərinin təmin olunmasına amilinə yönəldirlər. Buna görə də vergi ödənişləri ilə bağlı könlüllük prinsipinin təmin edilməsinə nail olunması çox vacibdir".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Seçkidən sonra əksər icra başçıları vəzifədən çıxarıla bilər

Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri maraqlı siyahı açıqladı

2017-ci ildə Prezident Administrasiyasına daxil olan müraciətlərin təhlili göstərir ki, onların sayı əvvəlki ilə nisbətən 10 minədək azalıb. Bunu Prezident Administrasiyasının Sənədlərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin müdiri Süleyman İsmayilov ötən ilin yekunları ilə bağlı danışıq zamanı deyib.

S.İsmayilov bildirib ki, daxil olan müraciətlərin ümumi sayı Naxçıvan MR, Gəncə, Lənkəran, Mingəçevir, Sumqayıt, Şəki, Şirvan, Abşeron, Ağdam, Ağsu, Astara, Biləsuvar, Binəqədi, Cəlilabad, Daşkəsən, Füzuli, Gədəbəy, Goranboy, Hacıqabul, Xaçmaz, Xətai, İmişli, İsmayilli, Kürdəmir, Qaradağ, Qazax, Qəbələ, Qobustan, Qusar, Lerik, Masallı, Nərimanov, Nəsimi, Nizami (Bakı), Samux, Səbəyev, Siyəzən, Suraxanı, Şabran, Şuşa, Tərtər, Zərdab, digər şəhər və rayonlarda daha çox azalıb.

2016-cı ilə müqayisədə müraciətlərin sayı Beyləqan, Cəbrayıl, Kəlbəcər, Laçın, Saatlı, Sabirabad, Şamaxı və digər rayonlarda artıb.

Vətəndaş müraciətlərinin təhlilində əsas göstəricilərdən biri hər bir rayon və şəhərdən əhalinin 1000 nəfərinə düşən

müraciətlərin sayıdır. Bu baxımdan 2017-ci ildə Prezident Administrasiyasına daxil olmuş müraciətlərin təhlili göstərir ki, Bakı şəhərinin rayonlarından, habelə Yevlax, Ağcabədi, Ağdaş, Ağstafa, Astara, Balakən, Beyləqan, Bərdə, Cəbrayıl, Göyçay, Göygöl, İmişli, Kəlbəcər, Quba, Neftçala, Saatlı, Salıyan, Samux, Şəmkir, Tovuz, Yardımlı, digər şəhər və rayonlarda bu göstərici yüksək olub.

Müraciətlərin növlər üzrə təhlili göstərir ki, il ərzində daxil olmuş müraciətlərin 66,5 faizi ərizə, 33,2 faizi şikayət, 0,3 faizi təklifdir.

Ərizələr əsasən sosial müdafiə məsələləri, o cümlədən müvafiq əlillik dərəcələrinin, ünvanlı sosial yardımların, əli arabalarının verilməsi, habelə xaricdə və respublikada müalicəyə kömək göstərilməsi, təhsil haqqının və kreditlərin ödənil-

məsində güzəşt edilməsi, ixtisara düşmüş işçilərin işlə təmin olunması, mənzillə təmin olun-

ma, sığorta və ipoteka kreditlərinin verilməsi və s. məsələlər barədədir.

S.İsmayilov həmçinin məlumat verib ki, şəhər, rayon icra hakimiyyətləri və bələdiyyələrin

fəaliyyəti barədə müraciətlər Balakən, Beyləqan, Binəqədi, Göyçay, Xəzər, İmişli, Qazax, Laçın, Sabunçu, Şamaxı, Tərtər, Tovuz, Ucar, Yasamal, Zaqatala və digər rayonlarda artıb.

Qeyd edək ki, 11 aprel prezident seçkisindən sonra ölkədə kadr dəyişiklikləri və islahatların yeni mərhələsinin həyata keçirilməsinə başlanacağı barədə məlumatlar bu yaxınlarda yayılmışdır. Prezident Administrasiyası rəsmisinin rayonlardan müraciət və şikayətlərlə bağlı verdiyi açıqlamalar, açıqladığı siyahı hansı rayonların icra başçılarının dəyişdiriləcəyi barədə ilkin proqnoz vermək üçün əsas sayıla bilər. Prezident İlham Əliyevin regionların inkişafına xüsusi diqqət ayırdığını da nəzərə alsaq, istisna deyil ki, seçkidən sonra rayon icra başçılarının işinə qiymət veriləcək. Qiymətləndirilməyə il ərzində hansı rayonlardan daha çox şikayət və müraciətlərin olması faktının da əsas götürülməli ehtimalı böyükdür. Bu isə o deməkdir ki, Süleyman İsmayilovun açıqladığı siyahıda şikayət və müraciətlərin sayının çoxaldığı rayonların icra başçıları seçkidən sonrakı kadr dəyişiklikləri zamanı vəzifələrindən götürülə bilər.

□ **Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"**

Azərbaycan jurnalistlərinin martın 10-da keçiriləcək VII Qurultayına çox az bir zaman qaldığı ərafədə Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov "Yeni Müsavat"ın qonağı olub. "Yeni Müsavat" Media Qrupunun rəhbəri Rauf Arifoğlu, "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktorunun birinci müavini Azər Ayxan, baş direktor Ələsgər Süleymanov və bu sətirlərin müəllifinin iştirakı ilə baş tutan səmimi görüşdə etdiyimiz söhbəti oxuculara təqdim edirik.

(əvvəli ötən saylarımızda...)

Rauf Arifoğlu:

- Səbəbi nə ola bilər? Sizcə, niyə belə olur?

- Mənim burada vurğuladığım jurnalistika modelini gözü götürməyən insanlar özlərinin istəklərini bu və ya digər formada həyata keçirməyə meyilli olan şəxslərdir. Bu model Azərbaycan mətbuatının inkişaf modelidir. Bu gün mediamız peşəkardır. Azərbaycan mediasının milli olması, ümummilli maraqlar baxımından birgə olması müəyyən insanları hansısa səbəbdən qane etmir. Son zamanlar Mehman Əliyevin həbsi ilə də bağlı bəzi nüanslar oldu...

R.Arifoğlu:

- Mehman bəy iddia etmişdi ki, onun həbsində Əli Həsənovun da rolu var. O isə təkzib etdi ki, heç bir rolu olmayıb və ümumiyyətlə, bu məsələ müzakirə olunmayıb. Nə deyə bilərsiniz bu haqda?

- Nəyə görə belə bir fikir səsləndi? Məqsəd nə idi? Əli Həsənovun bu işdə əli olmadığını bilərəkdən məsələnin vurğulanması, informasiya mənbələrinin səhv olması... Bu kimi məqamlar heç ürkəçan deyil.

- Mehman bəylə, yaxud bu cür opponenlik edən şəxslərlə görüşüb bu mövzularda danışırsınız mı?

- Bəli, Mehman bəylə görüşmüşəm.

- Necə keçir görüşləriniz?

- Görüşürük, məsələləri müzakirə edirik, aydınlıq gətiririk. Sonuncu dəfə həbsdən çıxandan xeyli sonra görüşmüşəm.

Ə. Süleymanov:

- Əflatun bəy, həm Mətbuat Şurasının sədri kimi, həm də millət vəkili kimi dəfələrlə parlamentdə mətbuatın problemləri ilə bağlı məsələ qaldırmısınız. Bildiyiniz kimi, qəzet kağızına tətbiq olunan əlavə dəyər vergisi əvvəllər ləğv olunmuşdu, sonradan həmin qanun qüvvədən düşdü və tətbiq olunmağa başladı. Bizim hesablamalarımıza görə, il ərzində ölkəyə gətirilən kağız məmulatlarının ümumi dəyərinin 18 faizini 400-500 min manat civarında edir.

Ə. Amaşov:

- Maksimum 600 min manat hesablanır.

Ə. Süleymanov:

- Bəli, bu, dövlət üçün əl

zetində də bu barədə material dərc olunmuşdu. Bununla bağlı Mətbuat Şurası hansısa iş görürmü? Bu təklifə münasibətiniz necədir?

- Göründüyü kimi, bina kitab şəklində inşa olunub. Mətbuat üçün ayrıca binanın tikilməsi məsələsi hələ Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə gündəmdə olub. Ancaq vaxt çatmadı, buna nail oluna bilinmədi. Nəhayət, bina öten əsrin otuzuncu illərində tikildi və Mətbuat Sa-

də fəaliyyət göstərməsi arzu ediləndir. Məlumdur ki, xarici ölkələrdən Azərbaycanda keçirilən müxtəlif miqyaslı tədbirləri işıqlandırmaq məqsədilə media təmsilçiləri təşrif buyurur. Qeyd etdiyim mərkəzdə onlar peşə fəaliyyətlərini yerinə yetirə bilərlər. Təbii ki, paralel olaraq Azərbaycan mətbuatının tarixini əks etdirən muzey materialları ilə də yaxından tanışlıq imkanı əldə edərlər. Mənim düşüncəmdən ibarətdir.

sahədəki qanunvericiliyə uyğun işıqlandırılсын, eyni zamanda jurnalistlərin sərbəst fəaliyyəti də təmin olunsun. Bu, ənənəvi fəaliyyət xəttidir.

R.Arifoğlu:

- Necə edək ki, Azərbaycan mediası da bu cür böyük kampaniyalardan faydalanсын, siyasi reklam platformasına çevrilib, para qazansın?

Ə. Amaşov:

- Hələ ki namizədlər verilib. Həmin namizədlər haqqında məlumatların ayrı-ayrı küt-

"Seçki nə zaman olursa-olsun, İlham Əliyevin qalib gəlməsi problem olmayacaq" - Əflatun Amaşov

MŞ sədri: "Seçki çox böyük kampaniyadır, media da iqtisadi baxımdan bu prosesdən faydalanmalıdır"

"Azərbaycan mediasının milli olması, ümummilli maraqlar baxımından birgə olması hansısa səbəbdən müəyyən insanları qane etmir"

də böyük bir pul deyil. Olmazmı bir məsələ qaldırılınsın və qəzet kağızı yenidən ƏV-dən azad edilən malların siyahısına salınsın?

R.Arifoğlu:

- Çünki çap mediasının vəziyyəti onsuz da pisdır.

Ə. Süleymanov əlavə edir:

- Yeni il ərafəsində bildiyiniz kimi, ölkədə qəzet kağızı ilə bağlı bir qıtlıq yarandı. Bu da Rusiyada qəzet kağızının qiymətinin artması ilə nəticələndi. Ölkədə qəzet kağızının qiyməti hər tona görə 120 manat artdı. Heç olmasa 18 faizlik ƏDV ləğv olunsun, bu artım da hiss olunmaz və əvvəlki qiymətə qayıdar. Heç olmasa qəzetlərin vəziyyəti bir qədər yüngülləşər.

Ə. Amaşov:

- Bəli, mən bu məsələni parlamentdə dəfələrlə qaldırmışam. Gömrük rüsumu ləğv olundu.

Ə. Süleymanov:

- Bu çox cüzi təsir etdi.

Ə. Amaşov:

- Bu, birinci mərhələ idi. Bu məsələ Mətbuat Şurasını narahat edən məsələdir. Biz müvafiq qurumlar qarşısında məsələ qaldırmışıq, məsələni irəli aparmağa cəhd göstərəcəyik. Çalışacağıq ki, mətbuatın bu problemi də həllini

"Əgər "Bank Standart"ın yerləşdiyi bina mətbuat üçün tikilibsə, nəyə görə onu yenidən mətbuata qaytarmayaq"

tapsın.

N.Liftiyeva:

- Hazırda mətbuatda belə bir təklif səslənir ki, "Bank Standart"ın əvvəllər Mətbuat Sarayı olan tarixi binası yenidən mətbuata qaytarılınsın və orada mətbuat muzeyi yaradılsın. "Yeni Müsavat" qə-

"Qəzet kağızına tətbiq olunan ƏDV-nin ləğvi də Mətbuat Şurasını narahat edən məsələdir"

R.Arifoğlu:

- Ölkənin gündəmində hər kəsin, o cümlədən medianın həyatına təsir edəcək bir hadisə var - prezident seçkisi. Bir media təmsilçisi, uzun müddət Mətbuat Şurasına rəhbərlik etmiş şəxs kimi sizin baxışınız necədir? Azərbaycan mətbuatının təmsilçisi olaraq sizin prezident seçkisinə münasibətiniz necədir?

Ə. Amaşov:

- Müxtəlif rəy sorğularının nəticələri üstünlüyün Azərbaycan prezidentində olduğunu təsdiqləyir. Fərqi yoxdur, Azərbaycanda seçki nə zaman olursa-olsun, birmənalı şəkildə demək olar ki, cənab İlham Əliyevin qalib gəlməsi problem olmayacaq.

Mətbuat Şurası isə prezident seçkisi ərafəsində media ilə bağlı monitorinqlər keçirəcək, nəticələri ictimaiyyətə açıqlayacaq. Şura həmçinin seçki prosesini izləyəcək. Qurum çalışacaq ki, seçki bu

ləvi informasiya vasitələrində verilməsi, əlbəttə, tərəflərin razılığı ilə olan məsələdir. Yəqin ki, Mətbuat Şurasının toplantılarının birində bu məsələni müzakirə edib, nələrdə biləcəyimizi müəyyənləşdirəcəyik. Seçki çox böyük kampaniyadır, media da bu və ya digər mənada, əsasən də iqtisadi baxımdan bu prosesdən faydalanmalıdır.

Ə. Süleymanov:

- Əflatun bəy, dövlət başçısının 2010-cu ildə Mətbuat Şurasının binasının açılışında iştirak edərkən ölkədə reklam bazarının ədalətli bölüşdürülməsi ilə bağlı müəyyən göstərişlər vermişdi. O vaxtdan bu günə qədər 8 il vaxt keçməsinə baxmayaraq hələ də bu məsələdə heç bir irəliləyiş yoxdur. Bununla bağlı nə isə düşünülürmü, hansısa iş gedirmi? 8 ildə niyə hər hansı irəliləyiş yoxdur?

Ə. Amaşov:

- Təəssüf ki, Azərbaycanda reklam bazarı çox kiçikdir. Hətta biz Türkiyədəki təcrübəni Azərbaycana şamil etməyi düşünürdük. Bu ölkədə Basın Elan Kurumu deyilən bir qurum var. Rəsmi qurumların reklamlarının mətbuatda bərabər qaydada bölüşdürülməsinə nəzarət edir. Mən parlamentdə də bir neçə dəfə bu barədə çıxış etdim. İndi də Azərbaycanda reklamlarla bağlı yeni qurumlar fəaliyyət göstərməyə başlayıb. Əlbəttə, medianın reklam bazarı ilə təmin olunması kifayət qədər ciddi məsələdir. Hələ ki problemlər qalmaqdadır.

Söhbəti qələmə aldı:

□ Nərgiz LİFTİYEVA
□ Fotolar: Məhəmməd TÜRKMƏN

Dəyişik, inkişaf edək

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

Bir nəfər qardaş çıxıb, peşəsinin dəqiq adını bilmirəm, nəse yeni icadlardır. Stilistdir, qrimyordur, jonqlyordur, nədir-sə, belə bir şeydir. Uzun sözün qısa, bu qardaş kimə əlini vurursa, adamın sifəti 180 dərəcə dəyişirmiş. Haçan xəbər lentini açırsan, görürsən, başlıq gəlibdir: "O, bu dəfə Filankəsi dəyişirdi". Çirkini gözələ, gözəli pəriyə, şeytani mələyə döndərirmiş. (Axırncı işlə bir ara Hacıbala müəllim də məşğul olurdu, sonra Bakıya qar yağanda sürüşüb yıxıldı, tilsimli qüvvəsini qeyb elədi).

Hətta deyir, meymunu ver bunun əlinə, yarım saata adam düzəltsin. Məncə, ona nəse dövlət vəzifəsi verməliyik. Əsl kadrdir. Onun fəaliyyətinə böyük ehtiyac vardır. Hökumətin dekorasiya və dinc quruculuq, islahatlar və yeniliklər sahəsində gördüyü işləri bu qardaş adamların sifətində görür. Necə də əladır. Hərə bir daşı daş üstünə qoysa, hərə bir divanı boyasa ölkəmizdə problem qalmayacaqdır. Gül gülü, bülbül Toliki çağıracaqdır - prodüserlik məqsədilə. Şairin bu məqsədlə yaxşı misraları vardır:

*Sən şölesən, dörd yanında fanaram,
Bülbülünəm, gülşənindən kənarım.
Od tutuban hər məclisdə yanaram,
Dərdim qanan ya bir olar, ya iki.*

İsveçdə isə elə bu ərəfədə bir dilənçinin cibindən hardasa yarım milyon dollarlıq pul çıxıbdır. Bəlkə araşdırsan o da bizim həmyerlimiz olacaqdır, haçansa buradan siyasi mühacirət edibdir. Çünki milyonlara malik dilənçi bizdə adi haldir. Hamımız neft yataqları üstündə oturmuşuq, durbalanımız, türkün məsəli, ordan ora uzanır, ancaq dilənçi kimi yaşayırıq.

Elə bilməyin burada mən hökumətdə günah görürəm. Qətiyyə. Allahşükür müəllim demişkən, narazılıq eləsək, Allahın da xoşuna gəlməz, başımıza fil boyda daşlar yağar, torpağımız sürüşər, nə bilim, toya yazdırmağa pul tapmırıq. Sadəcə, bizim millət nəse qədərbilən deyildir. Misal üçün, son illərdə hökumət jurnalistlərə o cür münbit şərait qayırbdır, ancaq jurnalistlər bivəfəliq edib qəfildən yıxılıb ölürlər. Jurnalistika dirilir, jurnalistlər isə ölü. Niyə, a balam? Nədir bunun sirri? Şəxsən mən özüm bir aya yaxındır kəskin respirator soyuqdəymə xəstəliyindən (elmi yazdım ki, fərqli olsun; ta hamı kimi biz də qripdən öləsi deyilik ki) ölmək üzrəyəm. Yalnız hakimiyyətə xələl gəlməsin, seçkilər öncəsi xarici qara düşmənlərimiz istifadə eləməsin deyərdirəm, ölmürəm. Belə olmaz axı. Sən öl, mən ölüm, o ölsün, bəs qəzeti kim yazsın? Bəs uğurlarımızı kim dünya arenalarına çıxardacaqdır?

Dünya arenalarında bu aralar çox biabırçılıqlar hökm sürməkdədir. İsraildə prokurorluq baş nazir Binyamin müəllimə qarşı cinayət işi başlandıdır, deyir, biznesmenlərdən siqaret, şampanski, paltar-maltar hədiyyəsi alıbdır. Ümumilikdə baş naziri 1 milyon şekel - bizim pulla hardasa 470 min manatlıq hədiyyəni qanunsuz almaqda suçlayırlar. Gör nə qədər xırdaçı dövlətdir. Sən şərait yarat, qoy dövlət məmuru özü şampən, siqaret-zad buraxsın. Niyə o yazığı dilənçiliyə vadar edirsiniz? Belə etsəniz sabah heç kim dövlət qulluğunda çalışmaq da istəməyəcəkdir.

Braziliyada, əlim qırılsın yazdığım yerdə, hətta keçmiş prezidentə cinayət işi açıblar. Niderlandda xarici işlər naziri istefa verməyə məcbur oldu, nədi-nədi yüngülvari yalan-palan qırıldıdır. Hardasa 10 il qabaq deyib ki, bir dəfə məclisdə Putinlə oturmuşduq, Putin filan şeyi dedi, "bəyə dedim, a bəy" və sairə. Ancaq sonradan məlum oldu Putinlə görüşə bunu çağırmaıblarmış. Nə olsun? Buna görə naziri divara qısnayıb istefaya göndərərler? Xarici işlər naziri elə yalan danışar da. Özü də dayanmadan. On illərlə. Camaat da buna uğurlu xarici siyasət deyər. Deməlidir. Hələ yaxşı olar heç camaat qanmasın nazir nə danışır. Belə daha əsrarlı, maraqlı, erotik olmuş.

Erotik demişkən, əlbəttə, kişinin kişi ilə evlənməyinə icazə verilən qeyrətsiz ərazilərdə nazirin istefası təbiidir. Gəlin yazını elə şairin misraları ilə bitirək, belə axmaq ərazilərə çox aludə olmaıq:

*İsmi Pünhan, niyə məndən küsübsən,
Yaxşı-yaman ya bir olar, ya iki.
Bir gün ölsəm, hamı deyər, yazıqdır,
Canı yanan ya bir olar, ya iki.*

Moskva iki paytaxtla bağlı götür-qoyda

Rusiyanın Azərbaycanı səfiri postu artıq 3 aydır ki, boş qalır. "Yeni Müsavat" xatırladır ki, sonuncu səfir Vladimir Doroxinin səlahiyyət müddəti hələ keçən il noyabrın 27-də prezident Vladimir Putinin verdiyi sərəncamla bitib. Doroxin qərdərindən (5 il) artıq müddətdə - 9 il idi ki, Azərbaycanda fəvqəladə səfir missiyasını yerinə yetirirdi.

Qeyd edək ki, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) sözcüsü Mariya Zaxarova ötən ilin sonunda keçirdiyi brifinqlərin birində 2018-ci ilin yanvarda Azərbaycana yeni səfir təyinatının anonsunu versə də, təyinat indiyədək gecikir. Belə görünür, Bakı Rusiya XİN-in Kadrlar Departamentinin direktor müavini vəzifəsində çalışan erməni-pərəst Georgi Zuyevə aqreman verməkdən imtina etdikdən sonra bu məsələ böyüyüb və uzanıb. Hərçənd Rusiya Bakının haqlı imtinasının ikitərəfli münasibətlərdə neqativ iz saxlamadığını iddia edir, fakt budur ki, Moskva səfir təyinatı ilə bağlı "siyasi sükut"a qarşılıq olaraq və hələ də fikirləşir.

Bunu da yada salmaq ki, Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov aradakı gərginliyi ört-basdır etmək və özünü sığortalamaqdan ötrü öz yaxın adamı Georgi Zuyev üçün Moskvanın guya Bakıdan aqreman xahiş eləmədiyini bildirmişdi. Halbuki Zuyevin təyinatı ilə bağlı rəsmi informasiya hələ keçən ilin iyul ayında Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin saytında yerləşdirilmişdi.

Beləcə, ölkəmizə səfir təyinatı uzanır. Bir daha qənaət hasil olur ki, Sergey Lavrovun söylədikləri səmimi deyil. Yeni Rusiya insidentin fərqi və götür-qoydadır...

Bu arada bəlli olub ki, Rusiyanın Ermənistandakı səfiri İvan Volinkinin də öz postundan getməyə hazırlandığı məlum olub. Rus səfirin 5 illik diplomatik missiyası martın 22-də başa çatır. Bununla bağlı srağagün prezident Serj Sərkisyanla keçirdiyi görüşdə diplomat "ölkənizi böyük təəssüflə, lakin unudulmaz və parlaq təəssüratlarla tərk edərim" deyib. Ancaq məsələ də elə ondadır ki, Rusiya-Ermənistan münasibətlərinin ən qəliz dönmə məhz hazırkı səfirin fəaliyyəti dövrünə təsadüf edir.

Məhz Volinkinin səfir olduğu dövrdə Ermənistanda anti-Rusiya ovqatı pik həddə çatıb, hətta səfirlik binası önündə erməni nümayişçilər prezident Vladimir Putinin şəklini yandırdılar, "İvan, evinə get!"

Putinin Bakı və İrəvan gedişi - diplomatik "düyün"

diplomatik "düyün"

kəsiləcək, yoxsa açılacaq...

Azərbaycanın ardınca Ermənistandakı Rusiya səfiri də postundan gedir - maraqlı gözlənti; Kreml rəhbərinin yeni səfirlərlə bağlı təyinatı seçkidən sonraya təsadüf edə bilər, çünki...

(İvan Volinkin yox, ruslar nəzərdə tutulur - red.) kimi Rusiya əleyhinə şüarlar səsləndiriblər. Bu anti-Rusiya dalğası da daha çox Gümrüdəki 102 sayılı Rusiya hərbi bazasının əsgərinin bir erməni ailəsinin 7 üzvünü güllələməsinə, habelə 4 günlük aprel müharibəsində müttəfiq Rusiyanın "la-qeyd qalmasına" və Rusiyanın Azərbaycana vaxtaşırı böyük partiya silah-sursat verməsinə görə yaşanmış və indi də davam edir.

Söz düşmüşkən, rusiyalı səfir Moskvanın Bakı ilə silah ticarətinə həmişə və açıq formada haqq qazandırdı, verdiyi bəyanatlarda Azərbaycan hərbi-texniki əməkdaşlığını Kremlin kommərşiya maraqları ilə əlaqələndirib və nəticədə zaman-zaman erməni siyasi və ekspert dairələrinin, hətta rəsmi şəxslərinin qəzəbinə tuş gəlib. İndi bunun üstündən cənab Volinkinin "ölkənizi unudulmaz, parlaq təəssüratlarla tərk edərim" söyləməsi, yumşaq desək, vəziyyətə, bütövlükdə Rusiya-Ermənistan münasibətlərinin hazırkı durumuna adekvat gö-

rünmür. Ya da səfir bu sözləri sarkazmla söyləyib.

Böyük ehtimalla, Rusiya və Ermənistandakı prezident seçkilərindən az sonra Volinkinin İrəvana gələcək xələfini daha qəliz dönmə gözləyir. Hər halda, Dağlıq Qarabağ, status-kvo (işğal) məsələlərində real dönüş, müharibə perspektivi və Qarabağ bölgəsində rus sülhməramlılarının olub-olmayacağına məhz yeni səfirin dövründə, qarşıdakı illərdə aydınlıq gəlməlidir. Deməli, Azərbaycandakı yeni səfirinin kim olacağı da Kreml üçün az önəm kəsb eləmir.

Suallardan biri də budur ki, görəsən, Moskva eyni vaxtda Azərbaycana da səfir göndərəcəkmə? Əgər Ermənistanla səfir təyinatı Azərbaycanı qabaqlasa, o halda qənaət hasil ola bilər ki, Bakı-Moskva münasibətlərində diplomatik diskomfort aradan qalxacaq, diplomatik "düyün" fəsadsız açılacaq, nəinki kəsiləcək. Hər halda, artıq şübhə etmirik ki, Zuyev olayından sonra məsələ şəxsən Putinin nəzarətindədir və Rusiya XİN-in başında duran erməni Lavrov-Kalantarovun Moskva-Bakı əməkdaşlığını pozmağa yönəlik növbəti avantürası, öz yaxın adamını Azərbaycana səfir göndərmək sevdası heç vaxt reallaşmayacaq - 18 mart prezident seçkisindən sonra Lavrovun Putin komandasında qalacağı deyilsə də...

□ "Yeni Müsavat"ın siyasət şöbəsi

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin xəstəlikləri ilə bağlı yayılan xəbərlər dünya mediasını zəbt edib. Xəbəri nüfuzlu "The Independent" yayıb. Qəzet yazır ki, son illər ərzində ilk dəfə olaraq, Vladimir Putin sağlamlığı ilə əlaqədar bir neçə ictimai tədbirlərini təxirə salıb və bununla lider kimi uzun müddətə yararlılığına şübhə yaradan şayiələrə səbəb olub.

verilir. Açıqı, mən Putinin səhhətində ciddi olacaq problemin olduğuna inanmıram. Sadəcə, bu məsələyə xüsusi rəng qatırlar ki, daha çox diqqət çəksinlər, verdiklərə xəbərlərə reaksiyaların necə olacağını görsünlər. Hər halda, mən onun mətbuat katibi olan Peskovun bu məsələyə hələ ki reaksiyasını görməmişəm. Bu baxımdan zənn edirəm ki, orada ciddi bir məsələ yoxdur. Qərbi təcrübəsinə üz tutsaq görürük ki, belə variantlara tez-tez əl atılır. Hələ Fransanın sabiq prezidenti Mitteranın dövründə belə varianta əl atılmışdı. Seçki kampaniyası zamanı onun rəngi sarı olduğundan belə məsələ qaldırılmışdı ki, onun səhhəti normal deyilsə, dövlətə necə rəhbərlik edə bilər. Ronald Reyqanla bağlı da belə hallar baş vermişdi. 1960-cı il seçkilərində hələ

Ermənilər indi oyanıb?..

Hüseyinbala SƏLİMOV

Hər bir dövlət ilk növbədə yaxın coğrafi əhatəsində özü üçün əlverişli şərait yaratmağa çalışmalıdır, çünki məhz qonşularla sülh hər bir ölkənin təərəqqisinin təminatıdır. Azərbaycanda bununla bağlı hətta atalar sözü də var; deyir ki, yaxın qonşu uzaq qohumdan yaxşıdır.

İllərdir ki, Ermənistanın siyasətinə baxaraq hey özümüzlə bir sual verirdik: əcəba, bunlar nə düşünür? Azərbaycan və Türkiyə ilə düşmən olublar, Gürcüstanla çox gərgin münasibətləri var, hətta bu ölkəyə qarşı da ərazi iddiaları irəli sürməkdən çəkinmirlər. Bircə İrənlə münasibətləri var ki, o, da böyük layihələrdə daha imkanlı və əlverişli Azərbaycana üstünlük verir, nəinki ac və perspektivsiz Ermənistan.

Bəli, illərdir, apardıqları siyasət nəticəsində əninki regional layihələrdən və yaxud da əməkdaşlıqdan kənar qalıblar, hətta faktiki olaraq coğrafi izolyasiya şəraitinə düşüblər.

Amma yalnız bu günlərdə bir erməni təhlilçisinin bununla bağlı narahatlığını eşitdik və dərhal da düşündük ki, bunlar indi oyanıblarmı?..

Cənub-Şimal dəhlizlə bağlı müəyyən planlar qurur, fikirləşirdilər ki, guya, bu yolla İranın Ermənistan vasitəsilə Avrasiya İttifaqına çıxışını təmin edəcəklər. Düşündürdülər ki, Avropa Birliyi ilə imzaladıqları saziş onlara bu işdə yardımçı olacaq və Avropa bankları bunlara yardım ayıracaq. Amma ağıllarına da gəlmirdi ki, birincisi, hamı krediti onları qaytara bilənə verir, ikincisi, sanksiyalar ucubundan heç bir Avropa ölkəsi İranın iştirak etdiyi böyük layihələri maliyyələşdirməz, üçüncüsü, Avropada da bəzilər Avrasiya İttifaqı ilə Avropa Birliyi arasında körpü yaratmaq haqda düşünsə də, hətta Ermənistanla bağlanmış layihəni bu istiqamətdə ilk addım saysa da, orada da əksəriyyətin fikri budur ki, bu iki qurum biri-birilə rəqib institutlardır...

Üstəlik, Azərbaycan Ermənistanla heç gözünü açıb-yummağa imkan vermədi, dərhal Cənub-Şimal dəhlizlə bağlı təşəbbüsü ələ aldı və bunun üçün İrana 500 milyon dollarlıq kredit də ayırdı.

Artıq lap yaxın vaxtlarda hər iki ölkənin iştirakı ilə bu istiqamətdə ilk böyük tədbir də keçiriləcək və bununla da Cənub-Şimal tranzit dəhlizlə bağlı çalışmalara yeni impuls və dönməz xarakter veriləcək.

Bu yaxınlarda öz çıxışında Azərbaycan prezidenti İ.Əliyev bir daha Ermənistanla qarşı yürüdümlən iqtisadi və geo-iqtisadi siyasətin konturlarını açıqladı: Ermənistanla qarşı permanent təcridetmə siyasəti həyata keçirmək, onu bütün regional layihələrdən və hətta əməkdaşlıqdan belə kənar qoymaq.

Düşünürük ki, bu ən düzgün bir siyasətdir və illərdir ki, uğurla da həyata keçirilir. Ermənilərsə guya bundan indi duydu düşüblər...

Nə demək olar? Əsl məyusluqları hələ irəlidedir. Amma artıq Ermənistan ölkə olaraq tükənməkdə, düşdüylə iqtisadi, hətta demografik dalan içində çabalamaqdadır. Ölkəni sosial-siyasi partlayışdan yalnız bir amil-əhalinin intensiv şəkildə mühacirət etməsi qoruyur. Amma Qarabağda döyüşmək üçün də adamlar lazımdır. Odur ki, buralara Suriya ermənilərini gətirirlər...

Bir daha deyirik ki, irəlidedə onları daha böyük məyusluq gözləyir. Daim rusiyalı iqtisadçıların təhlillərini izləməyə çalışırıq.

Baxın, 2016-cı ildə Rusiyada ÜDM 1.283 trilyon dollar, ABŞ-da 18.57 trilyon, Çində 11 trilyon, İtaliyada isə 1.85 trilyon dollar olub. Bəli, hətta İtaliya da Rusiyadan irəlidedir.

Rusiyalı iqtisadçılar ölkələrinin düşdüylə ağır böhrandan çıxması üçün 15-20 il lazım gəldiyini yazır. Ermənistan isə siyasətini əsasən Rusiyaya qurur. Bir gün Rusiya növbəti dəfə çökəndə başlarını tamam itirəcək və nə qədər böyük səhv etdiklərinin fərqi olacaqlar.

Amma bir ciddi məqam var. Bunlar hiyləgər xalqdır. ABŞ və Fransa kimi ölkələrdə güclü erməni diasporları vardır. Hər iki ölkəni ermənilər haqqında düşünməyə vadar edən əsas amil də budur. Burada İsraili heç bir halda Ermənistanla müqayisə etmək fikrimiz yoxdur, amma bir detallı unutmayaq ki, məsələn, ABŞ-ı israili yönümlü siyasət yürütməyə məhz elə güclü yəhudi diasporu məcbur etdi.

Bu mənada ABŞ-da və Fransada güclü erməni diasporlarının olması bizim üçün də, Türkiyə üçün də çox ciddi problem olacaq, ona görə də diasporlarımızı birləşdirmək, əlaqələndirmək haqda da düşünməliyik...

Amma əminik, tədbirli olsaq, Ermənistanla qarşı apardığımız təcridetmə siyasətini davam etdirsək, lap yaxın vaxtlarda onun necə deyər, "onurğa sütünü"nu qırmağa nail ola bilərik. Bu savaştan qalib çıxmaq üçün tələb olunan bütün amillər bizim tərəfimizdədi - yetər, onlardan istifadə etməyi bacaraq...

Putin üçün kritik günlər

başladı - Qərb mətbuatı hücumda...

Tofiq Abbasov: "Bəzi hallarda məqsədli şəkildə belə məlumatları şişirdirlər ki, bir qədər diqqət cəlb etsinlər"

O, bazar ertəsi Soçiyə gəlməyib. Çərşənbə axşamı Kremlə mikroelektronikaya dair diskussiyalar keçirilməyib. Çərşənbə günü prezident Moskvada keçiriləcək "Mentor 2018" forumuna qatıla bilməyəcək. Gələn həftə isə onun Rusiyanın Uzaq Şərqiə səfəri baş tutmayacaq.

"The Independent" bildirir ki, Putin özünün ictimaiyyət qarşısında son çıxışı zamanı kifayət qədər xəstə görünürdü. Kremlin keçirdiyi "Rusiya liderləri" yarışında onun səsi zəif idi və o, elə hey öskürürdü.

Ötən həftə Putini Sibire səfəri zamanı müşayiət etmiş "The Independent" müxbiri də eyni mənzerənin şahidi olmuşdu. Prezident çıxışını güc-bəla ilə edir, çoxlu səhvlər buraxır və diqqətsiz görünürdü.

Çərşənbə axşamı prezidentin mətbuat katibi Dmitri Peskov Putinin ciddi xəstə olduğuna dair mülahizələri təkzib etməyə çalışıb. O deyib ki, bu günlər prezident ya Kremlə, ya da özünün Novo-Oqaryovadakı iqamətgahında işləyəcək.

"İş cədvəli qüvvədə qalır, amma prezidentə soyuq deyidiyi nəzərə alınır. Özünüz onun səsini eşidirdiniz. Qışdır da, başa düşürsünüz yəqin" - Peskov deyib.

Lakin bazar günü Peskov sözünü dəyişərək bəyan edib ki, Putin Saratov Hava Yolları təyyarəsinin qəzası ilə bağlı bütün qalan işlərini təxirə salıb. Peskovun sözünü qısa bir müddətdə belə tez dəyişməsi Putinin sağlamlığı haqqında şayiələri daha da qızıdır.

Hakimiyyəti xəstə Boris Yeltsindən qəbul edəndən bəri Putin özü haqqında fiziki sağlamlıq imici yaradıb. O, gah

köynəksiz at sürür, buzlu suya girir, cüdo və üzgüçülük məşğul olur, hətta kosmetik gözəlləşdimə metodlarına əl atır, bir sözlə, qocalıqdan immunitetə malik olduğunu nümayiş etdirirdi.

Putinin sağlamlığı bundan əvvəl də geniş müzakirələrə səbəb olub. 2012-ci ilin sonlarında Putin bir neçə xarici səfərlərini ləğv etmiş və ictimaiyyətin nəzərlərindən, ümumiyyətlə, itmişdi. O vaxt Kreml iddia etmişdi ki, Putin məşq zamanı aldığı zədələri müalicə edir. O vaxt buna çox az adam inanmışdı.

"Kremlə yaxın mənbələr" "The Independent" qəzetinə deyiblər ki, Putinin dördüncü müddətə prezidentlik üçün kampaniya apara biləcəyinə dair ciddi şübhələr var.

Siyasi ekspertlər gələn ay martın 18-də keçiriləcək prezident seçkiləri öncəsi belə xəbərlərin gündəmə atılmasının təsadüf olmadığını, bu tipli xəbərlərin qarşısındakı bir ayda daha çox olacağını bildirirlər. Burada Amerikanın izini də axtaranlar az deyil. Belə xəbərləri dövrüyyəyə buraxmaqla Qərbin Putinə seçkilərdə ciddi zərbələr endirmək niyyətində olduğu vurğulanır. Amerikadakı son prezident seçkilərində Kremlin müdaxilələrinə Putinin xəstəlikləri xəbəri ilə cavab verildiyi söylenebilir. İstənilən halda bu tipli xəbərlərin seçkilərdə ciddi təsirlərinin ola biləcəyi deyilir.

Politoloq Tofiq Abbasov bildirdi ki, dövlət başçıları da sadə insanlar kimi xəstələnə, səhhətləri ilə bağlı dəyişmələr ola bilər: "Onlar da adi insanlar kimidirlər. Prezident bəyem insan deyil? Amma

prezident, rəsmilər haqqında bizlər danışırsaq, əlbəttə, mətbuat bu məsələyə daha çox həssaslıqla yanaşır. Bəzi hallarda məqsədli şəkildə belə məlumatları şişirdirlər ki, bir qədər diqqət cəlb etsinlər. Putinə gəldikdə isə bu xəbər təsadüfi deyil. Qərb mətbuatı məlumdur ki, bəzi dairelərlə əl-ələ verib işləyirlər. Onların vasitəsilə piar kampaniyası aparıb, niyyətlərini həyata keçirməyə çalışırlar. Danışdığımız bu mövzu ilə bağlı deyirdim ki, Putinə münasibət bir qədər xüsusi-dir. Çalışırlar ki, Putinin yaşa dolduğunu qabardıb, yavaş-yavaş mövqelərini itirdiyi görüntüsü yaratsınlar. Adətən dövlət başçılarının səhhəti məsələləri xüsusi xarakter daşıyır. Sırr deyil ki, onların şəxsi həkimləri, onları diqqətdə saxlayan mütəxəssislər olur. Digər tərəfdən, prezidentlərin səhhətləri ilə bağlı məsələlər ictimaiyyətləşdirilir. İndi "The Independent" bir halda ki belə geniş məlumat verir, mən deyirdim ki, bu daha çox uydurma silsiləsindən olan məlumatlardır. Bilirsiniz ki, Putin SSRİ-nin Təhlükəsizlik Komitəsinin yetidirməsidir. Ona bu məsələlər hamıdan daha çox məlumatlar yayırlar, sambo, cüdo yarışlarında iştirakından da az xəbərlər yayılmayıb. Burada da bəzi məqamlar şişirdilmiş şəkildə

Con Kennedy ilə Riçard Nikson rəqib idilər. Televiziya debatlarında Nikson halsız görünüyündən, tərlı olduğundan həmin debatları uduzdu. Faktiki olaraq, ilk dəfə keçirilən debatlar prezidentliyə kimin layiq olduğunu aydınlaşdırdı. Səhhətindəki problem bir növ onun seçkilərdə məğlubiyyətinin əsası oldu. Yeni seçki öncəsi belə xəbərlərin qabarıq şəkildə verilməsi təsadüfi deyil. Ola bilər ki, Amerikadakı seçkilərə müdaxilə etdiyi iddia edilən Putinə bu yolla cavab vermək istəyirlər. Xatırlayırınsızsa, seçki öncəsi hansısa bir tədbirdən çıxanda Hillari Klinton avtomobilin yanında yerə yıxıldı və bunu da Amerika mətbuatı çox qabarıq şəkildə təqdim etdi. Hətta suallar qoyulmuşdu ki, bu şəxsin səhhətində problemlər varsa, niyə prezidentliyə gedir? İndi həmin vasitə ilə Putinə cavablar verilir. Klintonla bağlı ABŞ mətbuatı daha çox canfəşanlıq etmişdi. Sonda Klinton özü etiraf etməyə məcbur oldu ki, problemlərim var, həkimimlə məsləhətləşmişəm, göstərilən proseduraları edirəm, tədbirlər görürəm, mənimlə bağlı narahatçılıq olmasın. Amerika mətbuatı belə şeylərə çox həssasdır. Beynəlxalq media da bu məsələ ilə bağlı geniş şərhlər verdi. Putinin özünün hər hansı bir problemi varsa, qarşı tərəf bilmək istəyir ki, nə dərəcədə bu şəxsin fiziki forması, durumu ona imkan verir ki, özünə əminlik hiss eləsin, Rusiyanın növbəti dəfə prezidenti olsun".

□ **Cavansir ABBASLI**
□ "Yeni Müsavat"

Putin və Azərin yaşı, mənim və Medvedyevin karyerası

Samir SARI

"İşə bax ey, sən canın, Putin 2000-ci ildə hakimiyyətə gələndə mən yaşda olub". Bunu dünən səhər mənə 46 yaşa təzəcə adlanmış Azər Ayxan təəccüblənmiş şəkildə dedi. Yeni gör adamı necə gənc yaşda prezident təyin ediblər. Azərlə aramızda yaş zarafatı olduğuna görə dedim, heç kim sənə 46 yaş verməz, ən çoxu 45 yaş verər.

Zarafat öz yerində, təxminən 10 il əvvəl Dmitri Medvedyev Rusiya Federasiyasının baş naziri Vladimir Putinin yanında prezident işinə düzələndə özüm də fərq etmişdim ki, mənimlə həmyaşıd olan adam artıq prezidentdir, mən isə hələ "mişdir", "muşdur" düzəldirəm. Hətta onu da deqiqləşdirmişdim ki, biz o vaxt xalq hərəkətinə qoşulub pisdən-yaxşıdan siyasətə qarışanda, sovet imperiyasını çökdürmək istəyəndə Dima tələbəymiş və siyasətə qarışmış, sakitcə dərslərini oxuyurmuş.

Amma siz inkişafa baxın, adam gəldi həmin o imperiyanın rəhbəri oldu, biz isə, bildiyiniz kimi, heç MİS rəisi də ola bilmədik, üstəlik, o neoimperiya hələ də bizdən əl çəkmir.

Əksinə olmalıydı. Adətən sürətli inkişaf balaca ölkələrdə baş verir, böyük ölkələrdə yuxarı pullələrə dirmaşmaq illər aparır.

Ona qalsa, 1992-ci ildə bizim ölkəmizdə də 28-35 yaşlı gənclər hakimiyyətə gələndə və parlament sədri, baş nazir, dövlət katibi kimi yüksək vəzifələr tutanda ətraf ölkələrdə camaat mat qalmışdı, deyirdilər, inkişafa bax, gənclərdə potensiala bax.

Amma sonradan bizdə daha ələ səhv buraxılmadı, gənclərin hakimiyyətə, dövlət postlarına yolu bağlandı. İndinin özündə dövlətimizi 70-80 yaşlı təcrübəli yoldaşlar idarə edir. Xalq da razıdır. Xüsusilə də rayon yerlərində camaat bu fikirdədir ki, cavan adamlar dövlət idarə edə bilməzlər. Çünki onlar Sov.İKP MK-nın Siyasi Bürosunun ahl rəhbərlərini görmüş adamlardır, əl bilirlər, rəhbər şəxslər mütləq yaşlı və "solidni" adamlar olmalıdır.

O vaxt gənc Saakaşvili Gürcüstanda hakimiyyətə gələndə bir xeyli 30 yaşlı gənc tapmışdı, hərəsinə də bir nazir vəzifəsi vermişdi. Bir-iki ildən sonra artıq yaşlandıqları üçün Saakaşvili onları vəzifədən götürdü, yerinə yenə 30 yaşlı gəncləri (aralarında xanımlar da vardı) təyin etdi. Adam qafaya qoymuşdu, imkan vermirdi ki, iqtidar komandasının orta yaşı yuxarı qalxsın. O dövrdə hətta "Milan"ın futbolçularının orta yaşı Gürcüstanın nazirlər komandasının orta yaşından çox idi.

İndi hanı o gənc komanda? Kim bilir, hardadırlar. 50 yaşlı Mixail Saakaşvilinin özü isə hələ indi-indi dövlət idarə edən bir yaşa gəlib çıxıb, amma adamı necə cəlayi-vətən ediblərsə, səsi gündə bir ölkədən gəlir.

Bu baxımdan, əlbəttə ki, Putinin gənc yaşda hakimiyyətə gəlməsi o qədər də təəccüblü sayılmamalıdır. O vaxt prezident Boris Yeltsin onun əvəzinə başqa bir rusu - məsələn, İvanovu baş nazir təyin etsəydi və hakimiyyəti ona verib getsəydi, güman ki, indi hamı dünyada "İvanov-İvanov" deyirdi.

Yeni 2000-ci ildə hakimiyyətə gəlməsi Putinin şəxsi fərasəti və qabiliyyəti, eləcə də xarizması-prizması hesabına olmamışdı, hər şeyi "dyadya Borya" həll etmişdi.

Elə baş nazir Medvedyev də Putinin hesabına həm prezident, həm də baş nazir olub. Adamın vikipediyasına baxırsan ki, belə qeydlər var: "sələfi Vladimir Putin", "xələfi Vladimir Putin", baş naziri Vladimir Putin, "prezidenti Vladimir Putin"... Bəli, Medvedyevin avtobiografiyasının əsas sətirleri Putinlə başlayır, Putinlə bitir.

Bəxti gətirmək, şanslı olmaq belə şeydir.

Hazırda dünyada bizimlə yaşlı, hətta bizdən gənc prezidentlər, baş nazirlər çoxdur. Məsələn, biz mövcud iqtidar komandasının üzvlərinin çamadan əhval-ruhiyyəsində olduqlarını, qaçmağa hazırlaşdıqlarını yazanda Fransanın indiki prezidenti Emmanuel Makron hələ üzünü qırxmırdı, çamadanını maması qablaşdırırdı, amma adam indi o boyda ölkənin prezidentidir, biz isə hələ də Artur Rasi-zadənin parlamentdə təqdim etdiyi büdcə layihəsindən danışırıq.

Bizim ölkə belədir, sən burda hər saat uğurlu karyera qura bilməzsən. Buralarda rəqabət böyükdür, burda adama nəinki uğurlu karyera qurmağa, karlı adamın olmasa, "karyer" də KamAZ-a daş atmağa da imkan verməzlər.

Vergilər Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "Vergilər. Şəffalıq. İnkişaf" mövzusunda konfransda çox önəmli təkliflər səsləndirilib ki, bunlardan biri də Milli Məclisin İqtisadi siyasət sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov tərəfindən təklif edilən sadələşdirilmiş vergi həddi artırılması ilə bağlıdır. Vahid Əhmədov konfransdakı çıxışında bildirib ki, sadələşdirilmiş vergi ilə bağlı dəyişikliklər edilməli, bu verginin tətbiqi ilə bağlı hədd artırılmalıdır. ASK-nın sədri Məmməd Musayev də deputatın təklifini dəstəkləyərək sadələşdirilmiş vergi ilə bağlı həddin indiki 200 min manatdan daha yüksək olmasını zəruri hesab edib.

konkret olaraq bu məbləğin nə qədər olması ciddi hesablanmalıdır. Vergilər Nazirliyinin keçirdiyi sonuncu konfransda mən də iştirak edirdim. Orada Sahibkarlar Konfederasiyasının sədri Məmməd Rzayev konkret məbləğ təklif etdi və dedi ki, sadələşdirilmiş vergi ilə bağlı hədd 200 min manatdan 500 min manata qaldırılmalıdır. Ancaq mən hesab edirəm ki, bu cür rəqəmlər səsləndirmək doğru deyil. Əgər biz hansısa rəqəm səsləndiririk, mütləq onu əsaslandırmalıyıq. Əsaslandırma isə ciddi hesablamalara dayanmalıdır. Vergilər Nazirliyi vergi ödəyicilərinin döviyyəsi ilə bağlı müəyyən hesablamalar aparmalıdır. Onların bunun üçün imkanları və analitik mərkəzləri də var. Bu məlumatlar əsasında vergi ödəyicilərinin döviyyələri ilə bağlı ümumiləşdirmələr aparmalı, əsas-

həqiqət var."

ƏDV-nin diferensiallaşdırılması ilə bağlı təklifə gəlinə, Qalib Toğrul bildirdi ki, bu, təqdirləyici bir təkliftir: "Vahid müəllimin ƏDV-nin diferensiallaşdırılması ilə bağlı təklifini bəzi mətbu orqanlar kontekstdən çıxararaq ələ təqdim ediblər ki, guya o, ƏDV-nin artırılmasını təklif edib. Belə təqdim edirlər ki, ƏDV-nin 15-25 faiz dəhlizində dəyişməsi verginin indiki həddən daha yüksək olmasına gətirib çıxaracaq. Ancaq Vahid müəllim belə təklif etmədi, sadəcə olaraq, misallar gətirdi ki, həqiqətən də bu nümunələr düzdür. Bəzi Avropa ölkələrində 25-30 faiz ƏDV tətbiq olunan məhsul növləri var. Bu həqiqətdir. Ancaq vahid müəllimin təklifi belədir ki, ƏDV diferensiallaşdırılsın,

Vaxtilə vergi islahatları ilə bağlı prezidentin tələbi olanda biz Vergilər Nazirliyində görüşlər keçirdik, bu təklifləri orada müzakirə elədik. Nazir müavini səviyyəsində olan bir görüş idi və hiss olunurdu ki, onların da bu məsələdə razılığı var. Lakin sonradan hansı səbəbdənsə bu, Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişiklikdə öz əksini tapmadı".

Bu təkliflərin nə zaman reallaşması ilə bağlı danışan iqtisadçı ekspert ilin sonuna doğru büdcə paketi ilə birlikdə, Vergi Məcəlləsinə də dəyişiklik ediləcəyi ehtimalını yüksək qiymətləndirdi: "Qanunvericiliyə görə, Vergi Məcəlləsinə ildə bir dəfə dəyişiklik oluna bilər, o da büdcə paketi ilə bir yerdə olmalıdır. Ancaq bizdə son illərin praktikasına görə ki, ələ ilin əvvəlində, ortasında, axı-

"Sadələşdirilmiş vergi həddinin artırılması vergidən yayınmanın da qarşısını ala bilər"

Qalib Toğrul: "Əgər deyilənlər hamısı həyata keçirilərsə, o zaman Vergilər Məcəlləsinə edilən növbəti dəyişiklikdə sahibkarlar üçün müəyyən güzəştlər və üstünlüklər olacaq"

Bundan başqa, konfransda ƏDV-nin diferensiallaşdırılması məsələsi də müzakirə olunub. Deputat Vahid Əhmədov vurğulayıb ki, Azərbaycanda ƏDV-nin dərəcəsinə yenidən baxmaq lazımdır: "Avropanın ayrı-ayrı ölkələrində ƏDV-nin orta dərəcəsi 15-25% arasındadır. Amma bəzi məhsulları üçün çox aşağı səviyyədedir"

Bəs gərəsən, deputatın bu iki təklifi reallaşarsa, bu, real sektorda hansı pozitiv dəyişikliklərə səbəb ola bilər? Sadələşdirilmiş vergi həddinin artırılması zərurəti nədən yaranıb və bu təklif sahibkarlığa nə vəd edir?

İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri, iqtisadçı ekspert Qalib Toğrul sadələşdirilmiş vergi həddinin artırılması təklifini müsbət qarşıladı: "Bu təklif çoxdan səsləndirilib. Sadələşdirilmiş vergi ödəyicilərinin digər vergi ödəyicilərindən, ƏDV və mənfəət vergisi ödəyicilərindən fərqi var ki, onlarda hesabət formaları sadədir, vergi və mühasibat uçotu ilə bağlı əlavə işlərə ehtiyac yoxdur. Ona görə də sadələşdirilmiş vergi kiçik sahibkarlar üçün nəzərdə tutulmuş vergi növüdür ki, onlar əlavə mühasib saxlamasınlar, sənədləşmə işlərinə əlavə xərc ayırmasınlar, özləri bu işi görə bilsinlər. Çünki kiçik sahibkarların gəlirləri də o qədər yüksək deyil. Vahid müəllimin fikirlərində həqiqət var, doğrudan da sadələşdirilmiş vergi ilə bağlı həddin artırılmasına ehtiyac var. Ancaq

landırılmış bir rəqəm ortaya qoyulmalıdır ki, sadələşdirilmiş vergi ilə bağlı hədd bu qədər artırılınsın".

Ekspertin sözlərinə görə, bu hədd artırılırsa, sahibkarlar döviyyələrini gizlətmək məcburiyyətində qalmazlar: "Sadələşdirilmiş vergi həddinin artırılması ona görə uğurlu ola bilər ki, bu vergi növü ilə işləyən sahibkarlar 200 min manatlıq həddi aşmamaq üçün döviyyələrinin bir qismini gizlədirlər və vergidən yayınırlar. Əgər biz o döviyyənin həcmi artırsa, bunun bir müsbət tərəfi də o ola bilər ki, onlar döviyyələrini açıq şəkildə göstərəcəklər. İndi sahibkarlar qorxurlar ki, 200 min manatlıq həddi aşsalar, mənfəət vergisi və ya əlavə dəyər vergisi ödəyiciləri olacaqlar. Ona görə də bu dəyişiklik vergidən yayınmanın da qarşısını ala bilər, vergitutma bazasını genişləndirə bilər. Bütün hallarda bu doğru bir təkliftir və Vahid Əhmədovun dediklərində də

rında - nə vaxt oldu Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklər olunur. Bu sonuncu görüşdə isə yeni nazir də dedi ki, o da Vergi Məcəlləsinə tez-tez dəyişikliklər edilməsinin əleyhinədir. Bildirdi ki, kimin təklifi varsa, martın 31-nə qədər Vergilər Nazirliyinə təqdim edə bilər. İstər ekspert olsun, istər QHT, istər konsaltinq şirkəti olsun fərq etməz, təkliflərini verə bilər. Vergilər Nazirliyi də bunu müvafiq nazirliklərlə razılaşdırdıqdan sonra Nazirlər Kabinetinə təklif etməlidir, sonra yekun dəyişikliklər Milli Məclisə təqdim olunmalıdır. Çox güman ki, bu prosedura əməl olunsaydı, Vergi Məcəlləsinə növbəti dəyişikliklər büdcə paketi ilə bir yerdə ilin sonunda olacaq. Mən ümid edirəm ki, sahibkarlara vergi güzəştləri ilə bağlı vəd olunan dəyişikliklər də bu paketdə olacaq. Çünki iqtisadiyyatın elminin tələbi budur ki, ölkədə böhran varsa, o zaman sahibkarların vergi yükü azaldılmalıdır. Ancaq bizdə əksinə olaraq böhran dövründə sahibkarların vergi yükü daha da ağırlaşdı. Bu da sahibkarların müflis olmasına, sıradan çıxmasına və ya biznesini dayandırmasına səbəb oldu. Nazir öz çıxışında da bildirdi ki, vergilərin məbləği iqtisadiyyatın gücünə adekvat olmalıdır. Əgər deyilənlər hamısı həyata keçirilərsə, o zaman Vergilər Məcəlləsinə edilən növbəti dəyişiklikdə sahibkarlar üçün müəyyən güzəştlər və üstünlüklər olacaq".

Qalib Toğrulun "Yeni Məsəvi"yə verdiyi müsahibəsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin regiona növbəti səfəri geridə qalsa da, diplomatların səfəri ətrafında müzakirələr bitmir. Maraqlıdır ki, həmsədrlər səfərdən əvvəl, səfərin gedirdiyi və yekunda Qarabağla bağlı açıqlamaları ilə diqqət çəkməyə, danışıqlarda dinamikanın olduğunu sübuta yetirməyə çalışsalar da, nəticə etibarilə bunun şahidi olmadıq.

Minsk Qrupu həmsədrlərinin tərəfləri gərginlikdən uzaq qaçmağa çağırırdı. 12 fevralda Ermənistan ordusunun işğal altındakı Azərbaycan ərazilərindəki silahlı birləşmələrinin hərbi təlimlərə başlaması əslində bu missiyaya "cavab" idi. Bu dəfə erməni tərəf hərbi təlimləri Ermənistan ordusunun deyil, "Dağlıq Qarabağ ordusu"nun keçirdiyini iddia etdi. Məlumatda deyilirdi ki, hərbi bölmələrin birinə separatçıların "müdafiə naziri", general-leytenant Levon Mnatsakanyan da baş çəkib. Məsələnin digər tərəfi hiddət doğurur. Belə ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri separatçıların "müdafiə naziri", general-leytenant Levon Mnatsakanyanla da ayrıca görüşmüşdülər. Sanki erməni cani həmsədrlərdən hərbi təlimləri keçirmək üçün "xeyir-dua" alıb. Hər halda, Minsk Qrupu həmsədrlərinin, yaxud onların təmsil olunduğu paytaxtların bu təlimlərə reaksiya verməməsi suallar doğurur. Faktiki olaraq, Ermənistan işğala son qoymaq niyyətində olmadığını nümayiş etdirirdi. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri Bakı, İrəvan və Xankəndində görüşlər keçirməklə yanaşı, erməni ordusunun yerləşdiyi Ağdam, Zəngilan, Qubadlı, Laçın, Kəlbəcər rayonlarda müşahidələr apararaq geri dönmüşdülər.

Təəccüb doğuran budur ki, Ermənistan Qarabağ savaşının növbəti mərhələsinin başlaya biləcəyindən irəli gələn ciddi narahatlıq və panik əhval-ruhiyyə hökm sürür. Erməni mətbuatı ilk dəfədir ki, kütləvi şəkildə 25 ildir ki, davam edən status-kvonun Ermənistanı fəlakətə sürüklədiyindən yazmağa başlayıb (İstİP-ress). Fevralın 8-də İranla Azərbaycan arasında Astara-Astara dəmir yolunun açılması işğalçı ölkədə bədbin əhval-ruhiyyəni bir az da dərinləşdirib. Erməni mətbuatı detallı şəkildə qeyd edir ki, rəsmi səviyyədə martdan fəaliyyətə başlayacaq dəmir yoluna 2020-ci ildə 164 kilometrlik Rəşt-Astara hissəsi də əlavə olunacaq və bununla Rusiya yuqlarının İran körfəzinə daşınmasını nəzərdə tutan "Şimal-Cənub" dəmir yolu dəhlizi tam gücü ilə fəaliyyətə başlayacaq. Bu məqsədlə Azərbaycanın İrana 500 milyon dollar kredit verməsi də erməni mətbuatında xüsusilə qeyd edilir.

Mövzu ilə bağlı 1in.am portalında "Ermənistanın təcridi kabusu" başlıqlı məqalə yazmış erməni şərhçi Sarqis Arsruni qeyd edib: "Status-kvonun dəstəklənməsi üstündə qurulmuş siyasət gerçəklikdə rəşional deyil, çünki status-kvo təkə ön cəbhədə və ya hərbi sahədə formalaşdırılan balansla məhdudlaşmış, həm də Azərbaycanın və Ermənistanın iqtisadi inkişaf göstəricilərinin, demografiya statistikasının müqayisəsidir. Qarabağ münaqişəsi, sərhədlərin bağlı olması Ermənistanın Rusiyadan asılılığını artırır, iqtisadiyyatı boğur - onu inkişaf resurslarından məhrum edir. Bu baxımdan Azərbaycan əslində bütün regional layihələrdə əsas aktora çevrilir ki, bu da məcburən hər iki ölkənin qeyri-bərabər inkişafına səbəb olur, bu da Ermənistanın ziyanıdır. Milyardlarla dollar qazanan Azərbaycan boşalmağa olan Ermənistan üçün təhlükəyə çevrilir".

Lakin görünür, Ermənistan-da reallığı doğru-dürüst qiymətləndirib fəlakətlərdən xilas çıxış yolu sayanlarla yanaşı, təcavüzkar siyasətin davamını daha üstün sayanların mübarizəsi gedir. Hər halda müşahidələr belə deyir. Xatırladaq ki, Erməni Milli Konqresinin lideri Levon Ter-Petrosyan güzəştlərə gedib Azərbaycanla barışmağa çağırış etmişdi. Lakin sonradan Serj Sərkisyanın xunta hakimiyyəti onu küncə sıxışdırdı. İndiki situasiyada nə baş verəcəyi Ermənistan-da da ciddi müzakirə mövzudur. Ermənilər anlayır ki, həmsədrlərin təklifi ilə ATƏT müşahidəçilərinin sayının artırılması belə onları xilas etməyəcək.

Politoloq Arzu Nağıyev xatırladı ki, Krakov görüşündən sonra bu, həmsədrlərin tam heyətdə Bakıya ilk səfəri olub: "Təbii ki, məhz sülh naminə belə görüşlərin keçirilməsində Bakı da maraqlıdır. Amma bu görüşlər görüş naminə deyil, məhz mərhələli danışıqların və müəyyən nəticələrin əldə edilməsi üçün keçirilməlidir. Ermənistan isə tam şəkildə bunun əleyhinədir. Bütün bu məsələləri Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə və digər şəxslərə görüşdə də həmsədrlərə çatdırıblar. Yəni bütün danışıqlar beynəlxalq norma və prinsiplər çərçivəsində aparılmalıdır. Əks halda, bu proseslərin heç bir xeyri olmayacaq. Məlum-

Qarabağ

ziyyətin daha da gərginləşəcəyini anlayıblar: "Dəfələrlə qeyd etmişik ki, həmsədrlər sanki ermənilərin sözcüləridir və bağlı qapılar ardında onlara nə edəcəklərini tövsiyə etmələrini də istisna etməmişəm. Əgər onların məqsədi tərəfləri sülh danışıqlarını davam etdirməyə razı salmaq idisə, bu təlimlərin dərhal başlaması ermənilərin barış "anlayışın" da onlardan aldıkları göz qabağındadır. Əlbəttə, Azərbaycan tərəfi sülh yolu ilə, ərazi bütövlüyümüz çərçivəsində məsələnin həllinə çalışacaq. Amma bu təlimlərin arxasında nəyin gizləndiyini də hesablamalı və tədbirlər görməliyik".

Q.Çaxmaqlı hesab edir ki, hər halda, separatçı "müdafiə naziri" ilə görüşün özü şübhəli sayıla bilər: "Görünür, olacaq hərbi əməliyyatlar barədə bilgi alış-verişi olub. Mən son illərdə hansısa rəsmi separatçıların hərbiçi rəhbərləri ilə görüşlərini xatırlamıram. Demək, onları anti-terror əməliyyatı ilə bağlı qərarlı olmağımız qorxuya salıb. Üstəlik, prezidentin İrəvan və Zəngəzurla bağlı son bəyanatı onların bu münaqişənin Dağlıq Qarabağın kənarına çıxacağı fikrinin əsassız olmadığı qənaəti doğurub. Mən-

"Ermənistanına ultimatum verilməlidir" - çağırış

Həmsədrlərin regiona səfərindən sonra Qarabağ separatçılarının aktivləşməsinin pərdəarxası; diplomatlar separatçılarla görüşməklə rəsmi Bakıya təzyiq mesajı verib? **Politoloq:** "Görün necə bir situasiya yaranıb ki..."

dur ki, hər iki dövlətdə prezident seçkiləri keçiriləcək və birmənalı şəkildə danışıqlar bundan sonra daha səmərəli aparılmalıdır. Əks halda, bunun sonu hərbi əməliyyatlarla da nəticələnə bilər. Yeni bu görüşlər formal xarakter daşıyamamalıdır, belə olsa, həm ATƏT-in, həm də digər beynəlxalq təşkilatların imicinə zərbə dəyəcək və xələf gətiriləcək. Təbii ki, təmsilçi dövlətlər də öz imicini qorumalıdır. Erməni rəsmilərin verdiyi bəyanatlar heç də münaqişənin həllini yaxınlaşdırmır, əksinə uzadı, status - kvonun olduğu kimi saxlanılmasına xidmət edir. Bu isə Ermənistanın BMT-yə və onun qətnamələrinə sayğısız yanaşması deməkdir. Erməni tərəfi nəyin bahasına olursa-olsun qondarma rejimi üçüncü tərəf kimi danışıqlara cəlb etmək üçün addımlar atır, bu isə yolverilməzdir və məlumdur ki, belə bir şey olmayacaq. Erməniləri narahat edən əsas məsələlərdən biri də danışıq limitinin onunun çatması qorxusudur, belə ki, Azərbaycan öz ərazilərində istənilən vaxt antiterror əməliyyatları keçirmək hüququnu saxlayır. Bu isə regional problemlərə çevrilə bilər. Buna görə də siyasi gedişlər edərək Rusiya və digər tərəfdəşlərinə çağırışlar edirlər. Təbii ki, bunu Rusiya da, digər dövlətlər də başa düşür".

A.Nağıyev həmsədrlərin Xankəndində separatçılarla, o cümlədən separatçı ordunun başçısı ilə görüşməsinə də məqsədli sayır: "Burada əsas məsələ ondan ibarətdir ki, separatçılar özlərinin "müstəqil" olduqlarını göstərməyə çalışırlar. Yəni guya həmsədrlər onlarla bir "tərəf" kimi görüş keçirilsə, deməli, öz müstəqil siyasətləri var. Digər tərəfdən, həmsədrlərin dərhal buna reaksiya verməməsi təəssüf doğurur. Görün necə bir situasiya yaranıb ki, əməliyyat şəraiti ilə bağlı qondarma qurumun "müdafiə naziri" həmsədrlərə məlumat verir. Bu, ancaq ikili standartlar və bu kimi yanaşmalardan əmələ gəlir. «Həmsədrlər görüşlərdən sonra qoşunların temas xəttində ölüm halları ilə nəticələnən insidentlərə bağlı dərindən narahatlıq ifadə edərək, Cenevrə görüşündəki razılaşmaya uyğun olaraq, tərəfləri gərginliyin azaldılması istiqamətində əlavə addımlar atmağa və atəşkəs rejiminə riayət etməyə çağırırdılar. Həmsədrlər həmçinin tərəfləri təhrikədi bəyanatlardan və təxribatçı addımlardan çəkinməyə çağırırlar. Həmsədrlər güc tətbiq edilməməsi, ərazi bütövlüyü, xalqların öz müqəddəratlarını təyin etmək, bərabər hüquqlara malik olmaq prinsipləri daxil olmaqla, Helsinki Yekun Aktına əsasən münaqişənin sülh yolu ilə həllinin tapılmasında tərəflərə dəstək göstərməkdə qətiyyətli olduqlarını bir daha bəyan ediblər. Həmsədrlər tərəflərin hazırkı seçki dövrünü

nəzərə almaqla intensiv danışıqları davam etdirmək niyyətini açıqlayırlar", - deyərək bəyanatda bildirirdi. Lakin bəyanatda əksini tapan müddəalarla diplomatların davranışları tərs-mütənəşib oldu".

Ermənistan alim Qafar Çaxmaqlı da "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, həmsədrlərin budəfəki görüşləri Azərbaycanın öz ərazisini terrorcu və separatçı qruplardan təmizləmək haqqını əlindən almağa hesablanıb: "Belə çıxır ki, əgər Ermənistan işğalçı davam etdirsə, ona "qaşın üstündə gözün var" deyən olmayacaq, ermənilər daha arxayın şəkildə burada kef eləyəcəklər. Bu, sülh prosesinə nə dərəcədə təsir edəcək? Bu, erməniləri danışıqlar masasında daha da gücləndirməyəcəkmi? Onlardan bir soruşmaq lazımdır, güncü kim tətbiq edib, işğala məruz qalan ölkə, yoxsa işğal edən ölkə? Nə üçün onlar Azərbaycanın işğal bölgələrində Ermənistanın qanunsuz şəkildə məskunlaşdırıldığı əhali ilə bağlı narahatlıqlarını ifadə etməyiblər? Onların imzalandıqları yekun bəyanatın Azərbaycanın xeyrinə olmadığı aşkar görünür, öz torpaqlarını azad etmək haqqını əlindən alır".

Ermənistan alimin fikrincə, separatçıların hərbi təlimlərə başlamasını onunla əlaqələndirmək olar ki, ATƏT həmsədrlərinin verdikləri bəyanatın Azərbaycan tərəfindən qəbul olunmayacağı və bunun cəbhədə və

cə, Azərbaycan torpaqlarının boşaldılması şərtini daha kəskin qoymalıdır. Hətta mən deyirdim, yaxın günlərdə Ermənistan ultimatum verməlidir. BMT-nin qətnamələrini yerinə yetirmədiyi təqdirdə, Qarabağın işğalı məsələsinin yenidən Təhlükəsizlik Şurasına çıxarması istiqamətində hərəkət keçmək lazımdır. Məsələnin həlli istiqamətində güc göstərməmə, Ermənistan və Minsk Qrupunun şəxsinə onun havadarları Azərbaycanın əl-qolunu bağlayan başqa vasitələrə də əl atıblar".

Ekspertlərimizin dediklərindən belə aydın olur ki, Minsk Qrupu həmsədrləri əslində Bakıya təzyiq elementi kimi separatçılarla görüş keçiriblər, üstəlik, onların "təlim" oyununa seyrci qalıblar. Əks təqdirdə, danışıqların bərpası istiqamətində cəhdlərə zərbə vuran bu hərəkət qınandı. Anlaşılan odur ki, Bakının bir-tərəfli güzəştə getməyəcək, təmas xəttində ATƏT müşahidəçilərinin daha 7 nəfər artırılmasına razılıq verməməsi həmsədr ölkələri Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini təhdid edən bu sayaq addımları atmağa sövq edib. Hələlik rəsmi Bakının məsələyə münasibəti belli deyil, hər halda, Azərbaycan onsuz da ermənipərəst mövqeyi ilə daim seçilən həmsədrlərin bu davranışlarını cavabsız qoymayacaq. Gözləyək...

Bank sektorunun böhrandan çıxması hazırda iqtisadiyyatın mühüm məsələlərindən biri kimi gündəmdədir. Bir sıra qurumlar əldə olunan müəyyən göstəricilər əsasında bankların tamamilə böhrandan çıxdıqlarını elan etsələr də, müstəqil ekspertlər, həmçinin beynəlxalq maliyyə təşkilatları, agentliklər bu sektorda problemlərin hələ də qaldığı fikrindədirlər. Sonuncular böhranın təsirlərindən ciddi zərər görmüş daha bir neçə bankın bağlanacağını proqnozlaşdırırlar.

İqtisadçı-ekspert Samir Əliyev deyir ki, bankların indiki vəziyyətini heç də müsbət dəyərləndirə bilmərik: "Bəzi banklar devalvasiyanın vurduğu zərəri nisbətən aradan qaldıra bilərlər, vəziyyətləri bir qədər yaxşılaşsın. Lakin bununla yanaşı, çətinlikləri davam edən, problemləri hələ də aşı bilməyən banklar da var. Onların əsas problemi aktivlərlə bağlıdır. Aktivlərin pisləşməsi ümumən kapitalalarının pisləşməsinə gətirib çıxarıb. Ümumən götürdükdə banklar hələ ki iqtisadiyyatı kreditləşdirmək kimi əsas öhdəliyi normal qaydada, ən azı 2-3 əvvəlki səviyyədə həyata keçirə bilmirlər. Təsadüfi deyil ki, ötən il ölkə üzrə kreditləş-

"Çətin durumda olan bankları xilas etmək mümkündür"

mənin həcminin xeyli aşağı düşməsinə müşahidə etdik. Banklar bu gün iqtisadiyyatı və sahibkarları kreditlə təmin etmək əvəzinə daha çox Mərkəzi Bankın verdiyi qismüddətli dəstək aksiyalarında iştirak etməklə gəlir götürmək siyasəti yürüdürlər. Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən de-

Ekspert: "Dövlət dəstək verməsə, daha bir neçə bank bazarı tərk edəcək"

Getdikcə daha da artan likvid vəsaitlərini yerləşdirmək üçün daha azrskli sahələr axtarmaqla məşğuldular".

Ekspertin fikrincə, yaxın zamanlarda dövlət tərəfindən dəstək verilməsə, daha bir neçə bank bazarı tərk edəcək: "Bu, ola bilər ki, birləşmə formasında olsun, ola da bilər ki, lisenziyanın dayandırılması formasında. Bir sıra banklar kapitalı artırmaq, yeni investitorlar cəlb etməklə vəziyyətdən çıxmağa çalışırlar, amma bu, çox çətinidir".

S.Əliyevə görə, çətin durumda olan bankları xilas etmək mümkündür: "Bankları xilas etmək mümkün və de-

yədim ki, çox vacibdir. Bağlamaq problemi həll etmək demək deyil, bu proses bütün tərəflər üçün zərərli. Bağlanmadan əvvəl "sağaltmaq" üçün bütün mümkün yollardan istifadə olunmalıdır. Rusiya Mərkəzi Bank nəzdində problemlə kreditlər üzrə fond yaratdı. Bu fond çətinliklə üzleşmiş xüsusilə də sistem əhəmiyyətli bankların zərərli aktivlərini alaraq onların idarəçiliyini öz üzərinə götürür. Həmin banklar sağlamaşdırdıqdan sonra yenidən aktivləri satışa çıxarılır. Düşünürəm ki, Azərbaycanda da analoji fondun yaradılmasına ehtiyac var. Bu fonda bankla-

rın problemlə kreditlərini alaraq onlara dəstək verməli, daha sonra aldığı aktivləri istər yerli, istərsə də xarici investitorlara satmalıdır. Bu mexanizmi dünyanın hər yerində tətbiq edirlər. Azərbaycanda bu təcrübədən yararlanmalıdır. Bankların bağlanması qətiyyətlə çıxış yolu deyil, əksinə, əhali arasında banklara inamı azaldan, ölkənin ümumi kredit reytinginə mənfi təsir göstərən haldir. Bunun qarşısını almaq üçün dövlət mütləq qeyd etdiyim mexanizmi tətbiq etməlidir".

□ **DÜNYA**
□ "Yeni Müsavat"

Kiçik fermerlər torpaqdan niyə qazana bilmir...

Natiq Cəfəri: "Balaca təsərrüfatları birləşdirməyə yönələn təşviq proqramları ciddi şəkildə artırılmalıdır"

Kəndlilərin bir çox hallarda torpağı əkib-berməkdən imtina etməsinin əsas səbəbi fərdi təsərrüfatlarından qazanc əldə edə bilməmələridir. Torpaq sahələrinin kiçik olması oradan əldə edilən məhsulun həcminin az olmasına və maya dəyərinin yüksək olmasına gətirib çıxarır. Bu da fermerə məhsulunu bazarda reallaşdırmağa imkan vermir. Bir çox hallarda xırda fermer təsərrüfatlarından əldə edilən qazanc əkinə çəkilən xərclə başa-baş gəlir. Belə olan halda, xırda fermer təsərrüfatlarının birləşdirilməsi və kənd təsərrüfatı kooperasiyalarının yaranması gündəmə gəlir. Qeyd edək ki, 2016-cı ilin iyun ayında kənd təsərrüfatı kooperasiyalarının yaradılması haqqında qanun layihəsi də qəbul olunub və fermer təsərrüfatlarının birləşdirilməsi prosesi bu qanunla tənzimlənir. Lakin aqrar sektorda uzun illərdir ki, bu proses müşahidə edilmir.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan **İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri** də vurğuladı ki, dünyanın hər yerində fermer-kəndli təsərrüfatlarının əkin sahəsi nə qədər böyükdürsə, rentabellik də bir o qədər yüksək olur: "Azərbaycanda torpaq islahatları vaxtla kökündən yanlış aparıldı. Kəndlilərə çox kiçik pay torpaqları ayrıldı. Təxminən 800 min pay torpağı verildi və həmin vətəndaşların hamısına da fermer deyilməyə başladı. Əslində bu yanaşma doğru deyildi. Həmin gündən bu vaxta qədər elə bir ciddi təşviq proqramı olmayıb ki, bu fermerlərin birgə təsər-

rüfatını yaratmaq mümkün olsun və ya insanlar özləri təsərrüfatlarını birləşdirmək yolu ilə daha rentabelli istehsalat keçsinlər. Çünki kiçik sahələri birləşdirdikdən sonra həm əkin-biçin zamanı daha az xərc sərf olunardı, həm məhsuldarlıq yüksək olardı, həm də istehsal prosesi daha rentabelli ola bilərdi. Ancaq bu baş vermədi. Belə olan halda isə daha neqativ proseslər baş verdi. Kəndli pay torpağını işlədə bilməyəndə və ya təsərrüfatı rentabelli olmayanda satmağa başladı. Alıcıları da böyük əksəriyyəti məmurlar və ya Bakıda yaşayan imkanlı insanlar oldu. Onlar isə aldıkları bu torpaqlarda əkin etməkdə maraqlı deyildilər, sa-

dəcə, yatırım məqsədilə almışdılar. Hazırkı dövrdə kənd təsərrüfatına bu qədər önəm verilsə, bu sahə ölkədə prioritet elan olunubsa, təbii ki, yenidən kiçik fermer təsərrüfatlarını birləşdirməyə yönələn təşviq proqramları ciddi şəkildə artırılmalıdır".

İqtisadçının sözlərinə görə, burada əsas məsələ ucuz və uzunmüddətli kreditlərin verilməsidir: "Necə ki, bunu Türkiyə tətbiq edir. Fermerlərə 5, 7 və ya 10 illik kreditlər verilir, ilk 3 ili ümumiyyətlə faizsiz hesablanır, növbəti illərdə isə aşağı faizlə verilir. Azərbaycanda da fermerlərin bu cür kreditlərlə çıxış imkanlarını artırmaq lazımdır. Bu yolla onlar həm də öz təsərrüfatlarını bir-

leşdirərək daha rentabelli hala gətirə bilərlər, yeni texnologiyalar ala bilərlər. Müasir texnologiyalar xaricdən gətirilə bilər, müasir suvarma sistemlərindən istifadə oluna bilər. Bunun üçün də vəsait lazımdır.

Kənd təsərrüfatını inkişaf etdirən ölkələrin tarixinə baxdıqda görürük ki, ilk 5-7 ildə bu sahəyə ancaq yatırım edilib, ancaq gəlir, mənfəət gütülməyib. Sonradan artıq kənd təsərrüfatı sektoru öz-özünü maliyyələşdirməyə və rentabelli olmağa başlayır. Azərbaycanda bu yanaşmaya ehtiyac var. Orta və uzunmüddətli təşviq proqramlarına ehtiyac var ki, fermerlərin özləri birləşməkdə maraqlı olsunlar".

Onu da qeyd edək ki, 2016-cı ilin 14 iyununda "Kənd təsərrüfatı kooperasiyası haqqında" Qanun qəbul olunsada, hələ ki işlək mexanizmi yaranmayıb. Hazırda aqrar sektorda kənd təsərrüfatı kooperasiyalarının yaradılmasını müşahidə etmirik.

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri də vurğuladı ki, qanun hazırda işləmir: "Səbəb odur ki, təşviq mexanizmi yoxdur. Qanunun işlək mexanizmindən başqa, insanlar maraqlandıran bir mexanizm də olmalıdır ki, onun tətbiqində maraqlı olan fermerlər meydana çıxsın. Hələ ki biz bunu görmürük. Ya qanunda ciddi boşluqlar var, ya təşviq hissəsi çox zəif olub, ya da tətbiqində problemlər yaşanır. Əgər bu qanun layihəsi normal şəkildə tətbiq olunsada, kifayət edir. Qanun layihəsi ilə yanaşı təşviq proqramlarına və fermerlərin önünü görməsi üçün 5-7 illik yol xəritəsinə ehtiyac var. Bu proqramlar qəbul olunsada və dəstək elan olunsada, xırda fermerlər istər-istəməz özləri birləşəcəklər. Mən istəməzdim ki, dövlət bir prosesdə hegemon rol oynasın. Qanunda isə dövlətin çox böyük səlahiyyətləri var. Sanki bu yenidən kolxozların yaranmasına səbəb ola bilər. Halbuki kolxoz effektiv bir idarəetmə forması deyildi. Ona görə də dövlətin nəzarəti və iştirakından əlavə, dövlətin təşviqinə ehtiyac var. Dövlət kənarında qalmalı, ədalətli hakim və təşviqedicini rolunu oynamalıdır. Ancaq dövlət prosesdə birbaşa iştirak etmək istəyirsə, nəticədə kolxoz alınacaq".

Bundan başqa, kiçik fermerlərin öz məhsullarını vaxtında bazara çıxarıb normal qiymətə reallaşdırmaq imkanı da zəif olduğundan, istehsal prosesi onlar üçün rentabelli sayıla bilməz. Belə olan halda fermerlərin iri kooperasiyalar şəklində birləşməsi həm də onların bazarda yer tutma imkanlarını artırır.

Məsələyə münasibət bildirən N.Cəfəri diqqətə çatdırdı ki, hazırda fermerlərin birbaşa bazara çıxmaq imkanını artırılmalıdır: "Əkin sahəsinin həcmini artdıqca, təsərrüfat böyüdükcə, məhsuldarlıq da artır. Belə olan halda məhsulun maya dəyəri də aşağı düşür və bazara daha çox məhsul çıxartmaq, onu daha ucuz qiymətə realizə etmək imkanları da genişlənir. Fermerlərin birbaşa bazara çıxma imkanı artırılsa, onlar əldə etdikləri bol məhsulun satışını daha ucuz qiymətə həyata keçirirlər. Bu, əhali üçün də faydalıdır, qiymətlərdə az da olsa ucuzlaşma müşahidə edə bilərik. Digər tərəfdən, fermerlər üçün də faydalıdır. Çünki tarladan vətəndaşın soyuducusuna qədər keçirdiyi yolda fermerlərin istehsal etdiyi məhsulun qiyməti ən azı 2-3 dəfə artır. Ancaq əsas qazanc bu zaman fermerlərə çatmır, arada olan insanlar və ya şirkətlər daha çox qazanır. Ona görə də fermerin məhsulunun tarladan vətəndaşın soyuducuna qədər keçirdiyi yolu qısaltmaq lazımdır, ortadakı vasitəçilərin sayı azalmalıdır. Bu zaman məhsul bolluğu arta bilər, o cümlədən ölkədə qiymətlər aşağı düşə bilər".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**
□ "Yeni Müsavat"

Bakının mərkəzində, İstiqlaliyyət küçəsi 30 ünvanında çox möhtəşəm arxitektura malik tarixi bina var. Həmin binada illərdir ki, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Rəyasət Heyəti məskunlaşıb. Binanın gözəlliyinə söz ola bilməz. Paytaxtımıza gələn turistlərin diqqətini cəlb edən ünvanlardan biri də buradır.

Üstəlik, İçərişəhər qonşu olması, ətrafında digər tarixi abidələrin mövcudluğu burada möhtəşəm bir harmoniya yaradıb. Di gəl ki, binanın bir "əmma"sı var. Bu "əmma" da ondan ibarətdir ki, binanın fasadında iri hərflərlə "Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası" yazısı indiyədək olduğu kimi saxlanılıb. Yazının əski kiril əlifbası ilə yazılışından aydın olur ki, onun tarixi imperiyanın ilk dövrlərinə təsadüf edir. Sovetlər dövründə bu yazının olması normal sayıla bilərdi. Lakin müstəqilliyimizin 27-ci ildönümündə elm ocağının binasının üzərində imperiya qalığının saxlanması heç cür anlaşılmalı deyil. Özü də 2018-ci il prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Cümhuriyyət ili" elan olunub və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə aid silsilə tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Cümhuriyyətimizin 100 illiyində, üstəlik, İstiqlaliyyət küçəsində Cümhuriyyətimizi süquta yetirən imperiyanın "yadigarı"nın saxlanması qəbulolunmazdır.

Onu da qeyd etmək ki, bu binanın yaxınlığında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin şərəfinə "İstiqlal Abidəsi" ucaldılıb. Azərbaycan adı ilə yanaşı "SSR"-in saxlanması isə istiqlal qurucularının və müstəqilliyimiz yolunda qurban gedən şəhidlərimizin müqəddəs ruhunu incitməklə yanaşı, gəncliyə pis nümunədir. Bir anlıq təsəvvür edin, paytaxtımıza Cümhuriyyətimizin 100 illik tədbirlərində iştirak üçün gələn əcnəbi qonaq iri hərflərlə yazılan "SSR"-i görür, o halda bizim baramızda nə düşünür?..

Arayış üçün: sözügedən tarixi binanı Bakı milyonçusu Musa Nağıyev 1907-ci ildə, vərəm xəstəliyi səbəbindən çox gənc yaşlarında dünyadan köçən oğlu İsmayılın xatirəsinə tikdirib və o vaxt bu abidə "İsmailiyyə" adlandırılıb. Venesiya qotikası üslubunda inşa edilmiş sarayın memarı polyak İ.K.Ploşkodur. Azərbaycanın müstəqillik ideyaları ilk dəfə məhz bu binada səslənib. 1918-ci ilin mart hadisələrində isə bina ermənilər tərəfindən yandırılıb.

Saray ilkin dövrdə Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinin qərgahı kimi istifadə olunub. Belə ki, hələ bina tikilməmişdən, 1905-ci ildə Cəmiyyətin sədri Hacı Zeynalabdin Tağıyev Bakı Şəhər Dumasına rəsmi məktubla müraciət edərək cəmiyyət üçün qərgahı ehtiyac olduğunu bildirir. Ona görə də "Kaspi" qəzeti redaksiyası ilə (o dövrdə "Kaspi" qəzetinin redaksiyası indiki Sabir bağının yerində idi - red.) Müsəlman qız məktəbi (indiki Əlyazmalar İnstitutu - red.) arasındakı boş torpaq sahəsinin Xeyriyyə Cəmiyyətinə verilməsi xahiş olunur. Bakı Şəhər Duması 1 dekabr 1905-ci ildə keçirilən iclasında Xeyriyyə Cəmiyyətinin ərizəsinə baxır və müsbət qərar çıxarır. Torpaq sahəsi Xeyriyyə Cəmiyyətinin şəxsi mülkiyyəti

"Cümhuriyyət ili"ndə "İsmailiyyə" binası üzərindəki SSR - araşdırma

AMEA Rəyasət Heyəti binası üzərindəki imperiya qalığını kim təmizləyəcək? Akademiyadan reaksiya: "Hardasa 50 min AZN lazımdır"; Şirməmməd Hüseyinov: "Əslində Cümhuriyyət muzeyi ora olmalıdır..."

nə yox, Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinin Bakıda mövcud olduğu müddətə cəmiyyətin pulsuz istifadəsinə verilir. Lakin ayrılmış torpaq sahəsində bina tikmək məsələsi bir qədər ləngiyir. Bakı milyonçuları Novruz bayramı münasibətilə təşkil olunmuş ziyafət məclislərinin birində Ağamusa Nağıyevə təklif edirlər ki, oğlunun xatirəsinə ebdələşdirmək üçün Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinə bina tikdirlsin. Yeni binanın layihəsini hazırlamaq mülki mühəndis İosif Ploşkoya həvalə olunur.

"İsmailiyyə" binasının tikintisi 1913-cü ildə başa çatıb və memarlıq xüsusiyyətlərinə görə şəhərin ən əzəmətli binası kimi tanınıb. Tarixi mənbələrdə daha sonra göstərilir ki, M.Ə.Rəsulzadə sonralar Türkiyədə nəşr etdirdiyi "Azərbaycan Cümhuriyyəti" kitabında bu bina haqqında yazırdı: "Bəlkə də İslam aləmində böylə bir məqsədlə yapılmış binaların əzəməti etibarilə birincisidir".

Ancaq 1918-ci ildə Bakıda nəzarəti ələ keçirən ermənilər

azərbaycanlılara qarşı kütləvi soyqırım törəderkən tarixi abidələrimizi də məhv etməyə qərar verirlər. İsmailiyyə sarayı əvvəlcə qəzet edililib, daha sonra isə yandırılıb. Sarayda törədilən yanğın zamanı binaya dəyən zərərle yanaşı, sarayda fəaliyyət göstərən qurumların, o cümlədən sarayın öz arxivini yanaraq məhv olub.

Ancaq daşnaqların qarşısını alan Qafqaz İslam Ordusu fəxri parad yürüşünü məhz İsmailiyyə sarayının qarşısından keçərək reallaşdırıb. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasından sonra isə Cümhuriyyət qurucularının ilk işlərindən biri ermənilərin xalqımıza vurduğu zərbələrin araşdırılması olub. Yaradılmış Fövqəladə Tədqiqat Komissiyasının tərtib etdiyi Aktada binanın hansı vəziyyətdə olması təsvir edililib və dəymiş ziyanın məbləği hesablanıb. 1918-ci il, 22 noyabrda Azərbaycan Hökuməti yanında Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası, ekspert qismində xüsusi olaraq dəvət edilmiş quberniya Mü-

hendisi A.M.Şternberqin iştirakı ilə, o zaman Nikolayevskaya küçəsində Birinci və İkinci Nikolayevskaya döngələrinin arasında yerləşən və 4 №-li məhəllənin 440 kvadrat sajen ərazisini əhatə edən "İsmailiyyə" Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinin 1918-ci ilin martında yanmış binasına baxış keçirib və bütün faktların əks olunduğu sənədi ortaya qoyub.

Cümhuriyyətin süqutundan, sovet hakimiyyətinin elan olunmasından sonra isə dağılmış İsmailiyyə sarayının yarasız olması səbəbi ilə sökülməsinə qərar verilmişdi. Lakin yerli əhali bina qarşısına toplaşaraq, onun sökülməsinə imkan verməyib və yalnız bundan sonra sarayın bərpa olunmasına başlanılıb. Tarixin ironiyasına baxın ki, 1918-ci ildə ermənilərin yandırdığı binada restavratsiya işlərinə Şuşada anadan olmuş erməni memar Vartan Sarkisov rəhbərlik edib. Bərpa zamanı sarayın ümumi plan layihəsi olduğu kimi saxlansa da, fasadında bəzi dəyişiklər edilib, vaxtilə Quran ayəlikləri və hədislərin yer aldığı medalyonlarda beşguşəli qızılı ulduzlar yerləşdirilib.

Təəssüf doğuran budur ki, başı müsibətlər çəkmiş, möhtəşəm tariximizi əks etdirən binanın üzərinə lövhə vurulması belə unudulub. Bildiyimizə görə, lövhə içəridən asılıb. Bu isə gənc nəslin geniş məlumat almasını əngəlləməklə yanaşı, xaricilərə binanın özəlliyinin çatdırılması baxımından maneə yaradan haldır.

Binanın qarşısında söhbət etdiyimiz şəhər sakinləri də binanın üzərindəki "SSR" sözüne görə etirazlarını bildirdilər. Düzdür, yuxarıda yazıldığı üçün bu, çoxlarının diqqətini cəlb etmir. Ancaq görən və bilənlər bu yanlışlığın aradan qaldırılmasını istədilər. "Biz neçə ildir müstəqil dövlətlik. Bu binanı da təmir edib, SSR sözünü onun üzərindən götürmək lazımdır. SSR-nin tərkibində olmadığına görə artıq o yazını binanın üstündə saxlamağın yeri yoxdur",- deyərək orta yaşlı bir həmsöhbətimiz söylədi. Digərləri isə SSR imperiyasının Azərbaycan xalqına vurduğu zərbələri də unutmadıqlarını dedilər. "Biz müstəqilliyimizi qazanmaqdan ötrü nə qədər faciələrə tuş gəlmişik, mübarizələrdən keçmişik, şəhidlər vermişik. O mübarizələri nəzərə alaraq, belə yazıları silib-süpürmək lazımdır". Bu da bəşqasının mövqeyidir. "Mənim yaşım az olsa da,

tarixdən SSR imperiyasının bəşimizə gətirdiyi müsibətləri oxumuşam. Təkcə yanvar qırğını kifayət edir ki, biz bu imperiyaya nifrət bəsləyək. Ona görə də akademiyanın binası üzərində bu sözün saxlanılmasını yaxşı qarşılamıram". Bunu isə bir yeniyetmə söylədi.

AMEA Rəyasət Heyətinə daxil olub bu məsələyə rəhbərliyin mövqeyini öyrənmək istədik. Rəyasət Heyəti Mərkəzi Aparatının işlər idarəsinin müdir müavini Sərdar Əliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu məsələ AMEA Rəyasət Heyətinin səlahiyyətində deyil: "Biz Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə bununla bağlı müraciət etmişik. Onlar istədilər xərc məsələsini bizim boynumuza qoysunlar. Biz də bütcdən olan təşkilat olduğumuz görə o xərcin altına girə bilmirik. Çünki böyük xərc tələb olunur. Hardasa 50 minə (AZN) yaxın pul lazımdır. Dedilər xaricdən materiallar alınmalıdır. Çünki həmin yer əl işi kimi işlənməlidir. Vəsait çox tələb olduğuna görə biz xahiş etdik ki, onlar öz imkanları hesabına bu işi görsünlər. Bu məsələ də hələlik açıq qalıb".

Dediyyə görə, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətindən məsləhət görüblər ki, məsələ ilə bağlı Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə müraciət edilsin: "2016-cı ildən bəri Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi ilə 2-3 dəfə yazışmalarımız olub. Deyiblər ki, baxılacaq. Amma hələ ki məsələnin həlli tapılmayıb. İndi siz də müraciət edə bilərsiniz. Hamı bu fikirdədir ki, "Cümhuriyyət ili"ndə bu məsələ həlli tapılmalıdır. O vaxt düz, maddi vəziyyətə görə bu məsələ açıq qaldı. İndi bilmirəm nə deyəcəklər".

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti İsa Həbibbəylinin isə məsələ ilə bağlı cavabı qısa və konkret oldu: "Mən bu məsələ ilə məşğul olmuram. Bunu o binaya baxandan soruşun".

Professor Şirməmməd Hüseyinov əməkdaşımıza bildirdi ki, o binaya köhnə adını qaytarmaq lazımdır: "Tarixdə o bina "İsmailiyyə" binasıdır. Musa Nağıyev o binanı oğlunun şərəfinə tikdirib. Bütün ictimai təşkilatlar, siyasi partiyalar, Müsavat da daxil olmaqla, hamısı o binada olub. Məsələn, indiki 100 illikdir, niyə o binanın üstünə "İsmailiyyə" yazmayalar? Gəncəni Yelizavetopol eləmişdilər, öz adını qaytarmadılar? Yaxud Kirovabadi Gəncə eləmədik? İndi

bu binanı da "İsmailiyyə" etsinlər də. Olmazmı?"

Ş.Hüseyinov prezidentin imzaladığı "Cümhuriyyət ili" sərəncamına uyğun olaraq həyata keçirilməli olan tədbirlərdən birinin də bu bina ilə bağlı olduğunu qeyd etdi: "Əslində Cümhuriyyət muzeyi ora olmalıdır. Akademiyanın Rəyasət Heyətini yuxarı binasına köçürmək lazımdır. Azərbaycan tarixinin 20-ci əsr dövlətçilik tarixi o "İsmailiyyə" ilə bilavasitə bağlıdır".

Maraqlıdır, SSRİ dövründə Azərbaycanda rəhbər vəzifələrdə işləmiş şəxslərin məsələyə münasibəti necədir? Eks-prezident Ayaz Mütəllibov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, bu, tarixlə bağlı məsələdir: "Mən burada başqa mənə görmürəm. O ki qaldı SSRİ-yə... Keçmiş SSRİ məkanında SSRİ-yə hörmət edən adamlar da az deyil. SSRİ-nin dağılması da "heyf ki" hissiyyəti ilə qəbul olunur. Bu da danılmaz faktdır ki, SSRİ-nin vaxtında Milli Akademiyaya yaradılıb, bu qərarın çox böyük əhəmiyyəti var idi. Sovet dövründə elmimiz yaxşı inkişaf tapmışdı, bunu inkar etmək olmaz. Ancaq SSRİ-nin bərpası mümkün olan şey deyil. Azərbaycan SSR-in də Milli Akademiyanın yaradılmasında əhəmiyyəti olub".

Keçmiş prezident müstəqilliyimizin 27-ci ildönümündə belə bir yazının saxlanmasını normal qəbul edib-etmədiyini barədə suala belə cavab verdi: "Mən demirəm normaldır, ya normal deyil. O boyda binanın üzərindədir. Bunu gören yoxdur məgər? Bunu dil-əğıza gətirən yoxdursa, onda demək, hər şey normaldır da. Cəmiyyətin etirazı var bəyəm?"

Məsələ ilə əlaqədar Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Akif Əli ilə də əlaqə saxladım. Bildirdi ki, bundan əvvəlki illərdə də bu barədə məsələ qaldırılmışdı, lakin o zaman vəsait tələb olunmamışdı: "O zaman dedilər ki, tarixi binadır. İndi də rəsmi müraciət etmək lazımdır. Elmlər Akademiyasının rəhbərliyinin müraciəti olarsa, məqsəduyğun sayılırsa, təbii ki, bu məsələyə baxılmalıdır".

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə bununla bağlı verdiyimiz sorğunun cavabını almaq üçün səhər erkənində bir neçə dəfə müraciət etdik. Lakin sonda müvafiq şöbədən cavab olacağı halda bizə məlumat verəcəyini deməklə kifayətləndilər.

Mövzuya qayıdaq.

□ Elşad PASASOY,
□ "Yeni Müsavat"

“Leş mafiyası” Cəlilabadda 15 atı oğurladı

Moskvada azərbaycanlılar arasında silahlı insident: “Oğru dünyası” qarışdı

Moskvada azərbaycanlılar arasında silahlı insident baş verib. Musavat.com-un məlumatına görə, bu haqda saytıma Moskvada yaşayan soydaşlarımız xəbər veriblər. Xəbərdə bildirilir ki, hadisə fevralın 13-də Moskvada baş verib. “Oğru dünyası”nın tanınmışlarından olan ağcabədi Elmır bir nəfərlə birlikdə bala-kənli Adama güllə atıb. Maşının içində olan Adama güllə dəyməyib və o, maşını cold sürərək, xilas ola bilib.

Soydaşlarımız bildirir ki, tərəflər arasında əvvəldən də narazılıq olub. Onların hər ikisi “oğru dünyası”nda tanınmış və qəbul edilmiş simalar sayılırlar.

Amma Adam daha çox məşhur sayılır. Onların hansı qruplaşmaya daxil olması ilə bağlı dəqiq məlumat yoxdur, hər birinin bütün tərəflərlə normal münasibətdə olduğu deyilir.

Silahlı atışmaya səbəb olan narazılığın hansı səbəbdən yaranmışı bilinmir.

□ Musavat.com

15 yaş tamam olmayanlara şəxsiyyət vəsiqəsinin verilməsi və ya dəyişdirilməsinə görə rüsum dəyişdirilir

“Dövlət rüsumu haqqında” Qanuna dəyişiklik edilir. “APA-Economics” xəbər verir ki, qanuna dəyişiklik bu gün (fevralın 14-də) Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında müzakirəyə olunub.

“Dövlət rüsumu haqqında” Qanuna edilən dəyişikliyə əsasən, 15 yaş tamam olmamış Azərbaycan vətəndaşına şəxsiyyət vəsiqəsinin verilməsinə və ya dəyişdirilməsinə görə rüsum 10 gün müddətində verildikdə və ya dəyişdirildikdə 4 manat, 3 iş günü müddətində verildikdə və ya dəyişdirildikdə 20 manat, 1 iş günü verildikdə və ya dəyişdirildikdə 25 manat məbləğində müəyyən edilib.

Xatırladaq ki, mövcud qanuna əsasən, 15 yaş tamam olmamış Azərbaycan vətəndaşına şəxsiyyət vəsiqəsinin verilməsinə və ya dəyişdirilməsinə görə rüsum 10 gün müddətində verildikdə 5 manat, 3 iş günü müddətində verildikdə 25 manat, 1 iş günü müddətində verildikdə isə 35 manat məbləğindədir.

Qeyd edək ki, qanun layihəsi 15 yaş tamam olmamış Azərbaycan vətəndaşına şəxsiyyət vəsiqəsinin verilməsinə və ya dəyişdirilməsinə görə qanunun 14.3-cü maddəsində nəzərdə tutulan şəxslərdən (15 yaş tamam olmuş şəxslərdən) daha aşağı məbləğdə dövlət rüsumunun müəyyən olunması məqsədilə hazırlanıb.

Dəyişiklik qəbul edilərsə, qanun 2019-cu il yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək.

QMİ Həcc ziyarətində ölən zəvvarın ailəsinə 4500 manat kompensasiya ödəyəcək

Bu il Həcc ziyarəti zamanı ölən zəvvarların ailəsinə, eləcə də səhətində problem yaranan zəvvarlara Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMİ) tərəfindən kompensasiya ödəniləcək.

APA-nın məlumatına görə, Həcc ziyarəti ilə bağlı zəvvarla imzalanmış müqavilədə qeyd olunur ki, ziyarət zamanı dünyasını dəyişən zəvvarın ailəsinə 4500 manat maddi yardım ediləcək.

Ziyarət zamanı səhətində ciddi problem yaranmış zəvvara da təqdim edilmiş tibbi sənədlər əsasında təşkilatçı tərəfindən dəymiş zərər nəzərə alınmaqla ziyarət bitdikdən sonra 2 aydan çox olma- maq şərti ilə müalicə üçün 2 000 manatdakı maddi yardım ediləcək.

Bildirilir ki, Səudiyyə Ərəbistanı qanunlarına görə, Həcc ziyarəti zamanı dünyasını dəyişən şəxs ziyarət yerində dəfn olunur.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda Həcc ziyarətinə sənəd qəbulu başlayıb, ziyarətin qiyməti 4150 ABŞ dollarıdır.

Azərbaycanda Həcc ziyarətini QMİ təşkil edir.

Yevlaxda canavarlar evə hücum çəkdi

Yevlaxda canavar evə hücum etmək istəyib. ARB TV xəbər verir ki, rayonun Tanrıqullar kənd sakini Nasir Məmmədovun həyətinə giren yırtıcı 5 baş xırdabuynuzlu heyvanı parçalayıb, 10-a yaxın qoyunu isə yaralayıb.

Hadisə baş verən an səs-küyü ev sahibləri də oyanıblar. Yaşlı qadın işığı yandırıb pəncərəyə yaxınlaşan zaman canavar işiq gələn hissəyə atılıb. Şüşələri sındıra bilməyə də ev sahiblərinə qorxu- lanlar yaşada bilib.

Balakəndə at ətini mal əti adı ilə satmaq istəyəni tutdular

Azərbaycanda “leş mafiyası” şerti adı ilə tanınan işbazları durdurmaq mümkün görünür. İllərdir ki, “leş mafiyası” at, eşşək, ölmüş heyvan ətlərinin tedarüki ilə məşğuldur və bu haqda zaman-zaman mətbuatda yazılar dərc olunur. “Leş mafiyası”na qarşı aparılan mübarizə də istənilən nəticəni vermir.

Fevralın 14-də daxil olmuş ayinə üçün Respublika Baytarlıq Laboratoriyasına göndərilib. Balakən rayonu sakini Nurullah Ciri-qova məxsus və onun tərəfindən kəsilmiş təxminən 95 kq çəkisində olan at ətinin müayinəsi başa çatana kimi, at cəmdəyi saxlama kamerasına yerləşdirilib. Bu hadisə ilə bağlı materiallar toplanaraq araşdırmalar aparıl- ması üçün Balakən Rayon Polis Şöbəsinə göndəriləcək. Ətdən götürülən nümunələrin laboratoriyaya müayinələrinin nəticəsindən asılı olaraq qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada tədbirlər görülməlidir.

Cəlilabadda isə at oğurları peyda olublar. Hadisə rayonun Uzuntəpə kəndində qeydə alınıb. Kənd sakinləri Fazil Abdullayev, Şəmsəddin Kərimov və digər bir neçə nəfərə məxsus at və iribuy- nuzlu mal-qara son bir neçə gün ərzində həyətlərdən və otlaq sahəsindən oğurlanıb. Zərərçəkmiş şəxslər deyib ki, kənddən ayrı-ayrı şəxslərə məxsus təxminən 15-ə yaxın at və 5 iribuyuzlu mal-qara oğurlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

□ E.HÜSEYNOV, “Yeni Müsavat”

Paytaxtda civə satmaq istəyən şəxslər saxlanıldı

İnsan sağlamlığına güclü təsir göstərən zərərli kimyəvi maddə hesab edilən civə satmaq istəyən şəxslər saxlanıldı. Bu barədə musavat.com-a Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bələ ki, Nizami Rayon Polis İdarəsi 24-cü Polis Bölməsi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin yerli idarəsinin əməkdaşlarının birgə həyata keçirdikləri əməliyyat nəticəsində Ağcabədi rayon sakinləri Tuqay İmanov, Adəm İsmayilov və əvvəllər məhkum olunmuş Hacı Qurbanov 400 qram civəni satmaq istəyən zaman cinayət başında saxlanılıblar.

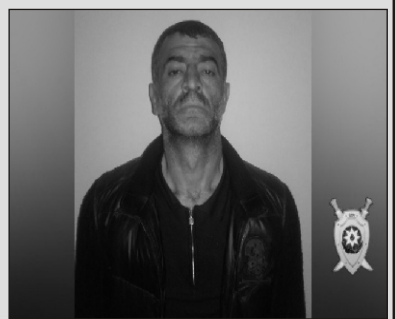
Araşdırma zamanı məlum olub ki, əvvəlcə A.İsmayilov onda civə olması barədə digər dəstə üzvlərinə məlumat verib. Daha sonra H.Qurbanov həmin civəyə müştəri tapıb satmağı və əldə edilən pulu 3 nəfər arasında bölməyi təklif edib.

Qeyd edilən faktla bağlı Nizami Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə cinayət işi başlanıb, araşdırmalar davam etdirilir.

□ Musavat.com

Bakıda silahlı narkobaron saxlanıldı

Suraxanı Rayon Polis İdarəsi 30-cu Polis Bölməsi əməkdaşları tərəfindən narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınması, həmin əməlləri törədən şəxslərin aşkar edilərək məsuliyyətə cəlb olunmaları istiqamətində növbəti əməliyyat tədbiri həyata keçirilib.

Bu barədə Qaynarinfo-ya Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bələ ki, əməliyyat nəticəsində narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi və satışı ilə məşğul olmaqda şübhəli bilinən, Hövsan Südcülük Sovxozunda yaşayan Novruz Salayev polis tərəfindən saxlanılıb. Hal şahidlərinin iştirakı ilə onun yaşadığı evə baxış keçirilən zaman ümumilikdə 4 kiloqram 626 qram qurudulmuş marixuana, 2,725 qram heroin və 198,542 qram narkotik tərkibli bitkilərin kultivasiya üçün nəzərdə tutulan çətənə toxumu aşkar olunaraq götürülüb. Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq saxlanılan şəxsin yaşadığı evdən əlavə olaraq “BLOW Maqnum Voltran” markalı tapança aşkar olunub.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Bölmədə toplanan material araşdırılması üçün Suraxanı Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə göndərilib. Zəruri istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Saxta pul hazırlayanlar tutulublar

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları tərəfindən saxta pulların hazırlanması və dövriyyəyə buraxılmasının qarşısının alınması istiqamətində növbəti uğurlu əməliyyat tədbiri həyata keçirilib.

Bu barədə Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bələ ki, Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə Bakı şəhər sakini, əvvəllər məhkum olunmuş Orxan Məmmədovun tanışı Nicat Orucovla birlikdə saxta pul əsginazlarının hazırlanması və satışı ilə məşğul olduğu barədə əməliyyat məlumatı daxil olub. Keçirilən xüsusi təxirəsalınmaz əməliyyat nəticəsində dəstə üzvləri 11 700 saxta manat 2 900 manata satmaq istəyən zaman cinayət başında yaxalanıblar.

Əməliyyat tədbirlərinin davamı olaraq saxlanılan şəxslərin qaldıqları mənzilə də baxış keçirilib. Oradan əlavə olaraq 4900 manatlıq saxta əsginaz, saxta pul hazırlamaq üçün istifadə olunan avadanlıqlar və iş üçün əhəmiyyət kəsb edən digər maddi sübutlar aşkar olunaraq götürülüb.

İlkin ifadələrində həmin şəxslər saxta əsginazları satmaq, həmçinin paytaxt ərazisində və respublikanın rayonlarında fəaliyyət göstərən ticarət mərkəzlərində, əhalinin sıx olduğu yerlərdə istifadə etmək niyyəti ilə hazırladıklarını etiraf ediblər.

Qeyd edilən faktla bağlı Baş İdarənin İstintaq Şöbəsinə cinayət işi başlanılıb, araşdırmalar davam etdirilir.

Bu il Bakıda qış fəslə elə də sərt keçmir. Dəfələrlə qar yağacağı ilə bağlı proqnoz verilərsə də, paytaxt ərazisi hələ ki qar görməyib. Bu bir reallıqdır ki, hər il Bakıda soyuqlar düşəndə, xüsusilə də güclü qar yağdıqdan sonra problemlər ortaya çıxır. Dövlət qurumları nə qədər də qış fəslindən öncə verdikləri açıqlamalarda bütün tədbirləri gördüklərini söyləsələr də, elə ilk qar yağın kimi vəziyyət çətinləşir. Artıq qışın bitməyinə bir aydan bir qədər çox vaxt qalıb. Növbəti günlər üçün Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamenti qar proqnozu vermir. Belə ki, departamentin yaydığı məlumatlara görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında fevralın 15-də hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Səhər həzi yerlərdə zəif duman olacaq. Cənub küləyi əsəcək, axşam şimal küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 1-4, gündüz 7-10, Bakıda gecə 2-4, gündüz 8-10 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Lakin ölkədə hava şəraiti sabit keçməyəcəyi dünyada heç də belə deyil. Bu il hətta Afrikaya belə qar yağdı. Moskvada isə hələ də sərt şaxtalar davam edir. Bəs bu soyuqlar Bakıya gələrsə, kommunal xidmət göstərən qurumlar hazırkıdır?

“Yeni Məsəvat”a danışan “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri İbrahim Kərbalayıyev bildirdi ki, onların qurumu payız-qış mövsümünə hazırlığını oktyabr ayında yekunlaşdırıb: “İşlər may ayında başlanılıb, oktyabr ayında isə yekunlaşıb. İstehlakçıların tələbatlarını təbii qazla lazımi formada təmin etmək məqsədilə xeyli işlər görüldü. Havaların qarlı, şaxtalı keçəcəyi dövrdə də qaz təsərrüfatında hər hansı bir problem gözlənilmir. Tələbat artdıqca, tərəfimiz-

Hava soyusa, Bakı qış sınağından necə çıxacaq...

Əlaqədar dövlət qurumlarının rəsmiləri bildirirlər ki, hava soyuyarsa, Bakıda kommunal xidmətlər baxımından ciddi problemlər olmayacaq

dən təbii qazın verilişi də artırılacaq. Hazırda da ölkə ərazisində tələbatla uyğun şəkildə təbii qazın verilişi təmin olunur. Payız-qış mövsümünə hazırlığa əlavə olaraq gündəlik olaraq da qaz təsərrüfatında işlər aparılır. Yeni yaşayış məntəqələri, fərdi evlər qazlaşdırılır. O cümlədən də hündürmərtəbəli binalara da qazın açılması tərəfimizdən həyata keçirilir. Həmin işlər aparılan zaman qazın verilişində qısamüddətli fasilələr yaranır. Son günlər qaz verilişində yaranan qısamüddətli fasilələr də bununla əlaqədardır.

“Azərsu” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı

da bildirdi ki, onlar daim hər vəziyyətə hazırdırlar: “Biz işlərimizi mütəmadi olaraq aparıb. Ona görə də saymaq olar ki, hər zaman gücləndirilmiş rejimində çalışırıq. İlin bütün fəsilələrində tikinti-təmir işləri gedir. Soyuq havalara da tam hazır vəziyyətdəyik.”

“Azəriqaz” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Rafiq Əliyev də soyuq havaya tam hazırlıqlı olduqlarını bildirdi: “Biz payız-qış mövsümünə yay aylarında hazırlaşırıq. Noyabr 15-də qazanxanaları yandırırıq. Sadəcə olaraq, havanın temperaturu aşağı və ya yuxarı olduğu zaman qazanxanadan da verilən temperaturu tənzimləyirik. Bütün qazanxanamız işləyir, hamısı da normal rejimdədir. Hava da nə qədər soyuq keçsə, yenə də qorxusu yoxdur. Çünki problem yara da biləcək hal mövcud deyil.”

“Azəriqaz” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Rafiq Əliyev də soyuq havaya tam hazırlıqlı olduqlarını bildirdi: “Biz payız-qış mövsümünə yay aylarında hazırlaşırıq. Noyabr 15-də qazanxanaları yandırırıq. Sadəcə olaraq, havanın temperaturu aşağı və ya yuxarı olduğu zaman qazanxanadan da verilən temperaturu tənzimləyirik. Bütün qazanxanamız işləyir, hamısı da normal rejimdədir. Hava da nə qədər soyuq keçsə, yenə də qorxusu yoxdur. Çünki problem yara da biləcək hal mövcud deyil.”

“Azəriqaz” ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Rafiq Əliyev də soyuq havaya tam hazırlıqlı olduqlarını bildirdi: “Biz payız-qış mövsümünə yay aylarında hazırlaşırıq. Noyabr 15-də qazanxanaları yandırırıq. Sadəcə olaraq, havanın temperaturu aşağı və ya yuxarı olduğu zaman qazanxanadan da verilən temperaturu tənzimləyirik. Bütün qazanxanamız işləyir, hamısı da normal rejimdədir. Hava da nə qədər soyuq keçsə, yenə də qorxusu yoxdur. Çünki problem yara da biləcək hal mövcud deyil.”

daşlarımız işə müdaxilə edib, problemi həll edəcəklər.”

Bəs qar yağarsa, yollarda vəziyyət necə olacaq?

“Yeni Məsəvat”a danışan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli bildirdi ki, qurum olaraq 100 faiz hazırdırlar: “Texnikamız və digər bu kimi məsələlər hazırdır. Hər hansı bir problem olarsa aradan qaldırmağa hazırıq. Ancaq bu, o demək deyil ki, yolda qar yağın zaman hər hansı bir problem olmayacaq. Bütün inkişaf etmiş ölkələrdə qar yağın zaman yollarda problem olur. Bizdə də bu, belədir. Çünki belə hal qaçılmazdır, təbii hadisədir. Respublikanın yollarına xidmət edən 1000-dən artıq maşın-texnikamız var. Qum ehtiyatı kifayət qədərdir. Duz ehtiyatı da 2 min tondan artıqdır. Bundan başqa, duz istifadə olunmuşda da yenidən alınır, rezerv edilir. Bakı şəhərinin mərkəzi yollarında əsasən duzdan istifadə olunur. Kənar yollarda isə duz-qum qarışığı istifadə edilir. Mərkəzi küçələrdə ona görə qumdan istifadə edilmir ki, qar əriyəndən sonra palçıq yaranmasın”.

Əli RAİS
“Yeni Məsəvat”

Yaşayış binalarının altındakı səsli-küylü obyektlər - standart necə olmalıdır...

Ekspert: “Bu hal qanunvericiliklə tənzimlənir və konkret olaraq cərimələr var”

Bakıda əksər çoxmərtəbəli yaşayış binalarının birinci mərtəbəsindən ev kimi istifadə edilmir. Bu mərtəbədə müxtəlif obyektlər, uşaq bağçaları, barlar, kafelər, ofislər fəaliyyət göstərirlər. Çox zaman bu obyektlərin sahibləri yaşayış binasının alt mərtəbəsində fəaliyyət göstərdiklərini unudub, işlətdikləri məkanda yüksək tonla musiqi səslənməsinə və digər bu kimi narahatlıq yaradan hallara şərait yaradırlar. Xüsusilə də Bakının mərkəzində yerləşən binaların birinci mərtəbəsində əsasən kafelər, barlar fəaliyyət göstərdiyi üçün orada sakinlərin istirahət hüquqları daha çox pozulur. Daha öncələr də bir neçə dəfə paytaxt sakinləri binalarının altında yerləşən səs-küylü obyektlərlə bağlı mətbuat vasitəsilə şikayətlər yayıblar. Hətta olub ki, sakinlərin şikayəti əsasında Bakıda çox məşhur barlardan biri də öz fəaliyyətini dayandırmalı olub.

Sakinlərin başqa bir şikayəti də budur ki, obyektlərə şəxsi avtomobili ilə gələn müştərilərin sayı çox olduğuna görə onlar öz binalarının həyətidə maşınlarını da saxlaya bilmirlər. Təbii ki, əksər binaların altında avtomobil saxlamaq üçün yerlər də mövcud deyil. Bəzilərində bu yerlər obyekt kimi satılıb. Bir

qismində isə sadəcə olaraq, istifadəsiz qalıb və avtomobil saxlanılması üçün şərait qurulmayıb.

Bəs bu hal qanunla necə tənzimlənir? Binaların birinci mərtəbəsində hansı obyektlər fəaliyyət göstərə bilər?

Öncə qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının İnzibati

ti Xətalər Məcəlləsinə görə, məişət səs-küyü salmaq inzibati məsuliyyətə səbəb olan əməldir. Bu halı yaradan şəxslər qanuna görə inzibati məsuliyyətə cəlb olunmalıdırlar. Lakin əksər hallarda bu, baş vermir. Qanuna görə, səs-küyün salınması,

digər insanların istirahət hüquqlarının pozulması deməkdir. Saat 00:00-dan sonra məişət səs-küyü salmaq olmaz. Qanuna görə, hətta gecə yarısından sonra hansısa vətəndaş öz evində belə səs-küy salarsa, həmin şəxs də inzibati məsuliyyətə cəlb oluna bilər.

İnsanların istirahət hüquqlarının pozulması zamanı baş verir. Nəticədə bütün bunlar vətəndaşların narahatlığına səbəb olur. Başqa bir problem də var ki, vətəndaşlar obyekt sahiblərindən vəsait əldə etmək üçün tez-tez şikayətlər etməyə çalışırlar. Əsasən də obyektin üstündə mənzili olan vətəndaşlar bəzən belə addımlar atırlar. Lakin bu cür hadisələr az-az görünür. Şəxsən mən belə məqamların şahidi olmuşam. Məsələyə global yanaşsaq və qanunvericiliyin tələbləri tam olaraq yerinə yetirilsə, burada qeyri-adi bir şey yoxdur. Dünyanın hər yerində mərkəzi küçələrdə yerləşən binaların altında barlar, kafelər fəaliyyət göstərir. Azərbaycan da turizmi inkişaf etdirmək istəyirsə, mərkəzi küçələrdə gecə klublarının, diskotekaların, kafelərin çox gec saatda qəfər işləməsi normaldır. Bu obyektlərdə isə əlbəttə ki, yüksək səsli musiqilər qoyula bilər. Bu hal qaçılmazdır və qadağan edilməsi ilə həm biznesə, həm də gələn turistlərə mane olmaq mümkündür. Ona görə də əlaqədar orqanlar ciddi addımlar atmalı, bu addımlar atılan zaman isə həm vətəndaşların, həm də obyekt sahiblərinin hüquqları qorunmalıdır”.

“Yeni Məsəvat”a danışan ekspert Natiq Cəfəri də bildirdi ki, qanunvericiliyə görə, səs kirliliyi anlayışı var:

“Səs ölçülür və təyin olunmuş ölçüden artıq olduğu zaman səs kirliliyi yaranır. Bu təsbit olduğu halda obyektin işləməsinə qadağa qoyula bilər. Yaxud da lisenziyası əlindən alınır. Ümumiyyətlə, belə məqamlarda ilk olaraq obyekt sahibi cərimələnir. Qanunvericiliklə də bu hal tənzimlənir və konkret olaraq cərimələrin miqdarı var. Obyekt sahibi yayılan səsə qarşısını almaq üçün ilk növbədə müasir səs izolyasiyaedici avadanlıqlardan və tikinti materiallarından istifadə etməlidir. İndiki zamanda bu cür materiallar mövcuddur ki, yayılan səsə qarşısını ala bilər. Obyekt sahibləri də bundan istifadə edib səs kirliliyinin qarşısını asanlıqla ala bilər. Sadəcə olaraq, məsələ odur ki, Azərbaycanda qanunların tətbiqi ilə bağlı ciddi problemlər var. Ona görə də çox zaman mövcud qanunların tətbiqində problemlər yaranır. Bu, istər səs kirliliyinin ölçülməsi, istər-

Əli RAİS
“Yeni Məsəvat”

MÜSAVAT

Son səhifə

N 36 (6925) 15 fevral 2018

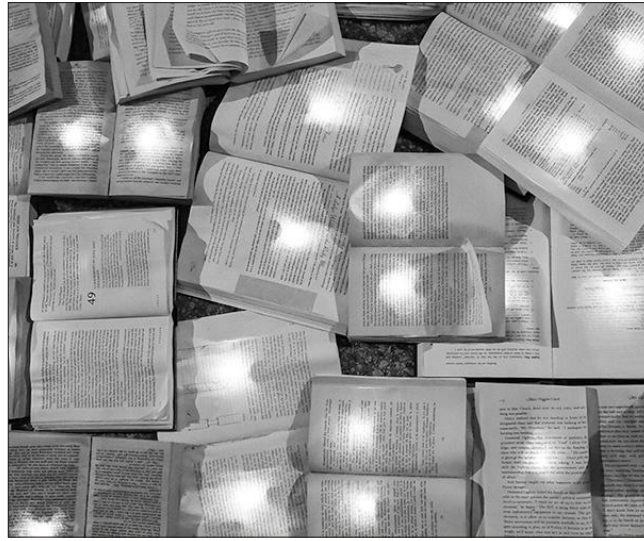

Həyat yoldaşını gözündən qan axdığı üçün boşadı

Hindistanda bir kişi öz arvadını küpəgirən qadın adlandıraraq ondan ayrılıb. Buna səbəb qadının nadir xəstəliyi olub - ağlayanda gözündən qan gələn qadın buna görə ərini itirmək zorunda qalıb. Bu haqda lenta.ru saytı xəbər verib. Gita adlı qadının xəstəliyinin adı isə hematidroz olub. Bu isə əsəbi gərginlik zamanı insanın gözündən qan gəlməsi ilə müşayiət olunan xəstəlikdir. 21 yaşlı qız etiraf edib ki, bu xəstəlik onun əri ilə ayrılma səbəbi olub. Əri deyib ki, belə bir küpəgirən qadınla eyni dam altında yaşamaq istəmir. Gitanın atası isə iddia edir ki, xəstəlik hər gün artan xətt üzrə davam edir, qan isə bədənin digər hissələrində də əmələ gəlməyə başlayıb. Amma yerli həkim deyib ki, qızın normal təzyiqi var və qanaxmanın xüsusi bir səbəbi görülmür. Hematidroz - insanlıq tarixi boyunca olduqca nadir xəstəlikdir və bu günə qədər 30 nəfərdə özünü göstərib. Bu xəstəlik zamanı tər qana qarışaraq çəhrayı rəng alır və dərinin üzərində yayılır. Qorxu, ağır psixoloji gərginlik və progressiv iflic zamanı bu hallar xüsusən özünü göstərir.

Kitabı küçədə qoydu, 68 avro cərimələndi

Parisdə bir qadın kitabını küçədə qoyub getdiyi üçün onu 68 avro məbləğində cərimələyiblər. Qadın daha sonra bu haqda sosial şəbəkələrdə məlumat verdiyi üçün pul cəzasını ləğv ediblər. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, Qvenel adlı qadın kitab mağazasından oxumaq üçün aldığı kitabı geri qaytarıb. Amma bu zaman oxunmuş kitablar üçün nəzərdə tutulan rəfi görmədiyi üçün kitabı kənar bir yerə qoyub. Bundan öncə qadın oxuduğu bir sıra kitabları sonradan mağazaya qaytarırdı. Amma bu dəfə kitabı yerə qoyduğu üçün polis onu saxlayıb. Fransız qadına zibilliyetmə yerdə qoyub getdiyi üçün cərimə yazıblar. Xəbərdə qeyd olunur ki, Parisdə səkilərə siqaret

kötüyü atanlar da analoji şəkildə cəzalandırılır. Radiostansiyanın xəbərinə görə, Qvenel baş vermiş insidentlə bağlı sosial şəbəkədə yazıb. Hadisəyə media da reaksiya verəndən sonra yerli qurumlar işə qarışdıqlar və qadının cəriməsi ləğv olunub. Cərimə "yanlışlıq" olaraq qeydiyyata düşüb. Paytaxtın twitter səhifəsində isə hadisə ilə bağlı aşağıdakıları yazıblar: "Bu, yanlışlıqdır. Paris kitabları və kitabı paylaşanları sevir. Biz cəriməni ləğv edəcəyik".

Arvadına 39 ildir eyni şokolad qutusunu hədiyyə edir

Amerikalı yaşlı kişi artıq 39 ildir ki, sevdiyi qadına eyni konfet qutusunu hədiyyə edir. Amma bunun qənaətciliklə heç bir əlaqəsi yoxdur. Ailə ənənəsinin tarixini o, "News 8 WTNH" telekanalına açıqlayıb. Nyu Mexiko ştatında yerləşən Albukerke şəhərindəki Ron və Donna Kramer 1979-cu ildə tanış olublar. Kişi sığorta agentliyində çalışırdı və qadının qapısını döyərək ona öz şirkətlərinin xidmətini təklif etmişdi. Tezliklə onlar görüşməyə başlayıblar və ilk Sevgililər Günündə Ron öz sevdiyinə tünd şokolad qutusu hədiyyə edib. Mağazada kişiye deyiblər ki, əgər o, qutunun özünü gələn ilə

qədər saxlasa, onu yenidən şokoladla doldurub verə bilərlər və beləliklə, növbəti il onun yenidən konfet qutusu qablaşdırmasına pulu getməyəcək. Və beləcə, növbəti 38 ildə o, bunu davamlı olaraq təkrarlayıb.

2014-cü ildə isə Donnanı Qocalar Evinə göndərdilər, çünki o, müstəqil şəkildə heç nə edə bilmirdi. "Bizi ayırdıqları gün mənim həyatımın ən kədərli günü idi" - bunu da Kramer deyib.

Kişi isə dərk edir ki, əqli pozğunluğu olan həyat yoldaşı hər an onu da unuda bilər. Ona görə də bacardıqca onunla daha çox vaxt keçirməyə və ailə ənənələrinə riayət etməyə çalışır. Donna isə ərinin səylərini olduqca yüksək qiymətləndirir və onu ilk gündü qədər şiddətlə sevir.

QOÇ - Qarşınızda romantik bir gün durur. Bu səbəbdən də fəaliyyətə ara verib üreyinizə yaxın insanlarla bir yerdə olun. Ailə-sevgi münasibətlərində təşəbbüskarlığı ələ alın.

BUĞA - Peşənizlə bağlı işlərdə passivlik gözlənilmədiyindən enerjinizi münasibətlər istiqamətinə yönəldin. Araları soyuyan insanları barışdırın. Axşama doğru hər mənada ehtiyatlı olun.

ƏKİZLƏR - Səhhətinizdə və ovqatınızda neqativ halların baş qaldırması fəaliyyətinizdə xoşagəlməzlik yarada bilər. Bu səbəbdən istirahət etmək və ya səfərə çıxmaq sizi sakitləşdirə bilər.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda ziddiyyətli məqamlar dursa da, iştirakçısı olduğunuz situasiyanı mövqeyinizə uyğunlaşdırmağı bacaracaqsınız. Bu baxımdan bəzi məsləhətləşmələr səmərəli ola bilər.

ŞİR - Fiziki işlərlə olmasa da, zehni və mənəvi məsələlərdə ulduzlar yardımçınız olacaq. Perspektivli müzakirələr, yeni tanışlıqlar üçün şanslarınız artacaq. Dinə zidd hərəkətlərə yol verməyin.

QIZ - Ardıcıl səhvlərə son qoymaq istəyirsinizsə, bu tarixdən maksimum yararlanın. Çətin mərhələlərdə təcrübəli adamlarla məsləhətləşin. Əsas diqqəti isə ailə və sevgiyə yönəldin.

TƏRƏZİ - Bütün vacib işlərinizi nahara qədər həyata keçirin ki, sonrakı müddətdə mənəvi duyğulara qapıla bilərsiniz. Doğmalarıyla münasibətlərdə sülhpərvər mövqeyə sahib olun.

ƏQRƏB - Günün ümumi mənzərəsindən narazı qalmayacaqsınız. Amma gərək bəzi problemlərə görə yalnız başqalarını deyil, özünüzü də günahlandırarsınız. Savab işlərinizin sayını artırın.

OXATAN - Ulduzlar bir an da boş oturmağı məsləhət görür. Mühüm sirlərinizi başqalarına açmayın ki, sonra sizə əngəl yaratsınlar. Bu füsunkar təqvimin bütün öhdəliklərinə doğru qətiyyətlə irəliləyin.

OĞLAQ - Planetlərin bürcünüzdəki neqativ quruluşu müəyyən vaxt ərzində riskdən və gizli sövdələşmələrdən uzaq olmağınızı tövsiyə edir. Olduqca ehtiyatlılıq göstərməli, müdafiəni gücləndirməlisiniz.

SUTÖKƏN - Baxmayaraq ki, dünəndən mənfi enerjili Ay bürcünüzdə qərar tutub, ötən günlərdən başladığınız əksər işləri uğurla davam etdirə biləcəksiniz. Hər hansı mübahisəyə isə yol verməyin.

BALİQLAR - Bu vaxta qədər nail ola bilmədiyiniz bəzi planları aktiv müstəviyə çıxarmaq üçün şanslar yaranacaq. Bəzi dostların da deyilən məsələdə sizə köməyi dəyəcək. Büdcənizdə dönüş də mümkündür.

Qoroskop

(15 fevral)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

"Sevgi bankı"nda gənclərin sevgi dərəcəsini ölçürlər

Slovakiyanın kiçik bir qəsəbəsindəki "sevgi bankı" cütlüklərin Sevgililər Günündə buranı ziyarət edərək, özləri üçün önəmli olan kiçik əşyaları kiçik kassalarda saxlamasına imkan yaradır. 100 min kiçik kassadan ibarət olan "sevgi bankı" dünyanın nadir banklarından sayılır.

Stiavnica şəhərində isə dünyanın ən uzun sevgi şeiri şərifinə qurulan Marinanın Evi adlı bir muzeydə yerləşir. Muzeydə nümayiş olunan digər bir şey isə sevgililərin sevgisini ölçdüyü deyilən "eşqmetr"dir. Javorska bu cihazın arxasındakı texnologiyanın böyük bir sirr olduğunu deyir: "Sevgililər əl-ələ tutarkən və ya öpüşkən özəl tutacağa toxunurlar. O da bədənlərindəki elektiki, yeni sevginin dərəcəsini ölçür".

Slovakiyada uşaqlar Andrey Sladkoviçin Marina şeirindən sətirli əzbərləyirlər. Şair slovaklar üçün o qədər önəmlidir ki, küçələrinə, hətta bir şəhərə də onun adını veriblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

"Yeni MÜSAVAT"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

isə hadisə ilə bağlı aşağıdakıları yazıblar: "Bu, yanlışlıqdır. Paris kitabları və kitabı paylaşanları sevir. Biz cəriməni ləğv edəcəyik".